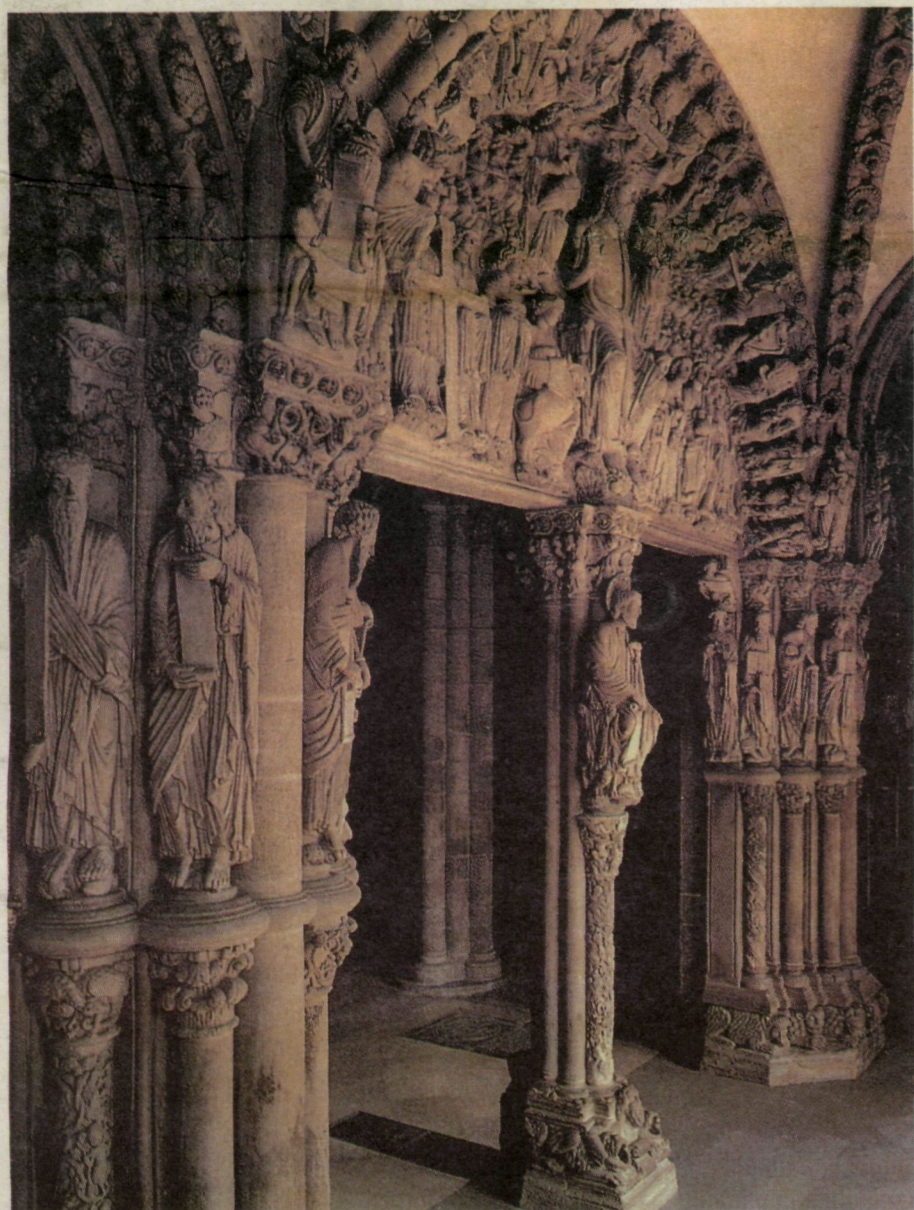

L'Any Sant Compostel·là començarà el 31 de desembre del 1999

Santiago: cita del Jubileu

«L'Any Sant busca fer efectiva la renovació personal interior i exterior, sota el signe de la reconciliació.» Amb aquestes paraules Mons. Julián Barrio, arquebisbe de Santiago, defineix l'esperit de l'Any Jubilar Compostel·là que s'iniciarà solemnement el 31 de desembre del 1999 amb l'obertura de la Porta Santa.

El Congrés Eucarístic Nacional i la Trobada Europea de Joves seran dues cites destacades a Santiago de

Compostel·la, ciutat que acollirà milers de pelegrins i visitants per aconseguir el Jubileu.

Catalunya Cristiana serà present en aquest esdeveniment tan important per al poble de Déu. Abans us oferim un interessant reportatge sobre tots els detalls de l'Any Jubilar Compostel·là i uns consells per peregrinar fins a Santiago.

Pàgines 16 i 17

Reis solidaris

La televisió no para d'oferir imatges amb les últimes novetats pel que fa a joguines. Però no tots els nens hi tenen accés. Perquè cap infant no deixi de somriure, durant aquest Nadal s'han incrementat el nombre d'iniciatives solidàries per part de diverses entitats així com d'associacions de voluntariat.

També s'ha realitzat la II Marató de Contes Solidaris, organitzada per l'ONG Medicus Mundi, que a través de la narració d'històries de tot el món va servir per mostrar un món tolerant mitjançant la diversitat i la convivència de cultures i de tradicions.

Pàgines 14 i 22

Sembradors d'Evangelí

Nens i nenes de diverses parròquies de la ciutat van sembrar d'estels els vianants i els van felicitar el Nadal. Aquest ha estat el signe de la jornada missionera a Barcelona, que d'aquesta manera ha volgut oferir una imatge diferent d'aquestes festes, recordant especialment la tasca dels missioners que treballen en tots els pobles d'arreu del món.

Pàgina 15

El Papa condemna l'atac a l'Iraq

«El secret de la pau veritable rau en el respecte dels drets humans» és el títol del missatge del Papa per a la Jornada Mundial de la Pau de l'1 de gener. Un missatge emmarcat en el 50 aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans on el Pontífex assenyala que «cap ofensa a la dignitat humana pot ser ignorada». Per l'interès del document, en el proper nú-

mero us oferim un extracte d'aquest missatge nadalenc.

Uns dies abans, el Pontífex va condemnar de forma contundent l'atac a l'Iraq: «No és lícita l'agressió. La guerra no ha estat i mai no serà un mitjà adequat per solucionar els problemes d'una nació.»

Pàgines 5 i 32

Sumari

Pàg 3 Els reptes del 99

Pàg 6 50 anys d'escoltisme

Pàg 7 Missatge dels bisbes catalans a les famílies

Pàg 19 Èxit de les trobades de catequistes

Pàg 20 Mons. Malla celebra les noces d'or sacerdotals

Editorial

L'aventura de la creativitat

Mil nou-cents noranta-nou, algunes persones parlaran de «l'últim any del segle» i l'allau del mil·lenari corre el risc d'amplificar-se. De ben segur que durant aquest any podem esperar un diluvi de retrospectives i de prediccions. A Roma, centre neuràlgic del catolicisme, es prepara el Gran Jubileu amb gran agitació.

De totes totes, el que és veritablement real és el moment present. I avui, *Catalunya Cristiana* tanca el seu darrer número del 1998. El tanca amb la satisfacció d'haver portat moltes bones notícies a moltes llars catalanes i d'arreu del món. El tanca havent-se fet ressò de paraules de coratge i de tendresa dites pel Papa, per membres del poble de Déu, per persones senzilles, compromeses amb la societat. El tanca amb informacions esperançadores per al futur de la humanitat com els avenços en la guariació de la sida o els descobriments de les cadenes de l'ADN, que permetran en pocs anys resoldre problemes com les malalties de l'Alzheimer o de Parkinson, per esmentar-ne dues de tan conegudes.

El tanca havent apostat per la solidaritat real, recordem l'huracà *Mitch*, o bé donant suport a altres entitats que organitzen actes plens de generositat, com la II Marató de Contes Solidaris, sota la coordinació de Medicus Mundi.

El tanca assumint cada cop més el compromís de la qualitat informativa, de la professionalitat dels mitjans d'Església. Agraïm públicament des de l'editorial el ressò que s'han fet els mitjans de comunicació de la visita de Noël Copin, president de Reporters Sense Fronteres, a qui el nostre setmanari va convidar. Quan l'ànima i el cor belluguen la professió periodística el periodisme humà i cristià interessa!

Catalunya Cristiana tanca aquest any amb un somriure als llavis per haver celebrat el número 1.000 i amb molta empenta. El nou any presenta reptes molt interessants, no tan sols seguir preparant el Gran Jubileu, sinó per exemple l'Any Sant Jubilar Compostel·là —del qual us oferim en aquest número una guia per inspirar-vos un possible pelegrinatge—, fins al Congrés Eucarístic que també se celebrarà a Santiago de Compostel·la... i moltes coses més!

Ja sabeu que ens preparam per arribar al 2000 amb plenes condicions tant professionals com espirituals. I per això ens agrada acabar i començar l'any amb vosaltres. De tot cor: que tinguem pau i que aquest 1999 sigui l'aventura de la comunió i la creativitat!

Sumari

6

50 anys d'escoltisme

7

Missatge dels bisbes catalans a les famílies

19

Èxit de les trobades de catequistes

20

Mons. Malla celebra les noces d'or sacerdotals

32

Adoració Perpètua al Santíssim

CATALUNYA+ CRISTIANA

Directora: Núria Oriol

Redactors en cap: Glòria Carrizosa

Redactors: Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA i MADRID; Miriam Díez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra, ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia i Albert Muntada, SOLSONA; Joan Boronati i Guillem Soler, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Col·laboradors externs: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Tomàs Puntí, Antoni Reig, Carme Rullo, Albert Sáez, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja

Assessor religiós: Cristóbal Sàrrias

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revellat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Els reptes del

99

Comencem un nou any i estrenem noves il·lusions. «Any nou, vida nova», diu la frase feta, tot i que sabem que farem més o menys la mateixa vida. No obstant, el canvi d'any ens serveix per mirar enrere, per recordar el que hem passat, i per escutar l'horitzó del futur, per endevinar què ens pot passar. I el que diem de la nostra vida personal podem aplicar-ho també a la vida política, social i econòmica.

A Catalunya tenim en perspectiva unes eleccions autonòmiques que enfrontaran els dos pesos pesants de la nostra vida política, Pujol i Maragall, deixant molt poc espai a les opcions menors. L'envit, sens dubte, serà dur però són dos personatges que saben perfectament on són els límits que admet el poble català i no és d'esperar que facin una campanya a l'espanyola, amb rivets de la política del «tot s'hi val» com ens han acostumat en els últims anys el PP i el PSOE. També hi haurà eleccions municipals i per al Parlament Europeu i, possiblement (depèn del cap de govern espanyol), les legislatives per al Congrés de Madrid. Tot una maratón. Tenim l'esperança que totes aquestes batalles, per intenses que siguin, no alterin la convivència pacífica i siguin un pas més en el nostre caminar per la via democràtica.

El repte de la pau, el repte de la cohesió

El govern espanyol i Euskadi tenen un gran repte davant seu: avançar en el camí de la pau convertint l'actual treva

d'ETA en unes negociacions que suposin la renúncia definitiva a les armes. Sobre la taula hi ha un seguit de temes molt delicats, com els centenars de presos d'ETA, les reformes constitucionals o polítiques que demana la majoria del poble basc, etc. Per això hi ha les converses i les negociacions, per trobar sortides dialogades als conflictes.

En el front exterior el govern espanyol té prevista una important batalla amb els governs més potents de la Unió Europea en el tema dels Fons de Cohesió, una pluja de milers de milions que vénen de Brussel·les per compensar l'endarreriment econòmic de l'Estat espanyol dins del conjunt comunitari i que converteixen en un bon negoci ser membre d'aquest club tan selecte. Hi ha el perill que els principals pagadors diguin prou a tanta solidaritat i la retallin. Aznar és l'excepció (*Spain is different*) dins l'actual Unió Europea (UE) de color de rosa, és a dir, governada pels socialdemòcrates i això, en principi, no l'afavoreix davant el repte dels diners solidaris.

Arriba l'euro

En el nostre marc polític i econòmic que és la UE el nou any marca un abans i un després, perquè inicia el seu camí oficial l'euro, la moneda única d'onze estats comunitaris. Els efectes d'aquest canvi que comença l'1 de gener ens anirem veient al llarg dels pròxims anys. La moneda única ve acompanyada del Banc Central europeu i, segurament, comportarà noves mesures i decisions en el camí

de la unió econòmica i monetària.

Fora d'aquest marc, que és el nostre, tenim una Rússia amb un elevat grau d'instabilitat i en caiguda lliure, tant en el camp econòmic com en el polític. És l'ombra del que va ser una gran superpotència que disputava la supremacia mundial als Estats Units. El seu president, Ieltsin, malalt, pot desaparèixer qualsevol dia i deixar rere seu un caos que a hores d'ara sembla difícil que pugui ser més gran encara. I als Balcans tenim Milosevic que després de les guerres de Croàcia i Bòsnia ara està «entretingut» amb Kosovo tot i que l'OTAN no li deixa fer «tranquil·lament» les seves neteges ètniques. Cal esperar que aquests focus permanents d'instabilitat no exportin els seus problemes als seus veïns, i creïn situacions de crisi. Es fa difícil preveure solucions estables per a la Rússia postsoviètica, ara en mans de les màfies, i no està gens clar que la tranquil·litat pugui tornar als Balcans mentre governi Milosevic.

Temes que tenen continuïtat assegurada

En altres escenaris, el cas Pinochet promet allargar-se i convertir-se en un espectacle de llarga duració, sense que es vegi clar quin en serà el final. També el cas Clinton està que crema després d'anys que els mitjans de comunicació nord-americans i un fiscal tossut convertissin la vida privada del president nord-americà en la vida més pública de tot el món. Tot indica que ja estem davant de l'últim capítol d'aquest xou politicomediatíic i que aviat en sabrem el final.

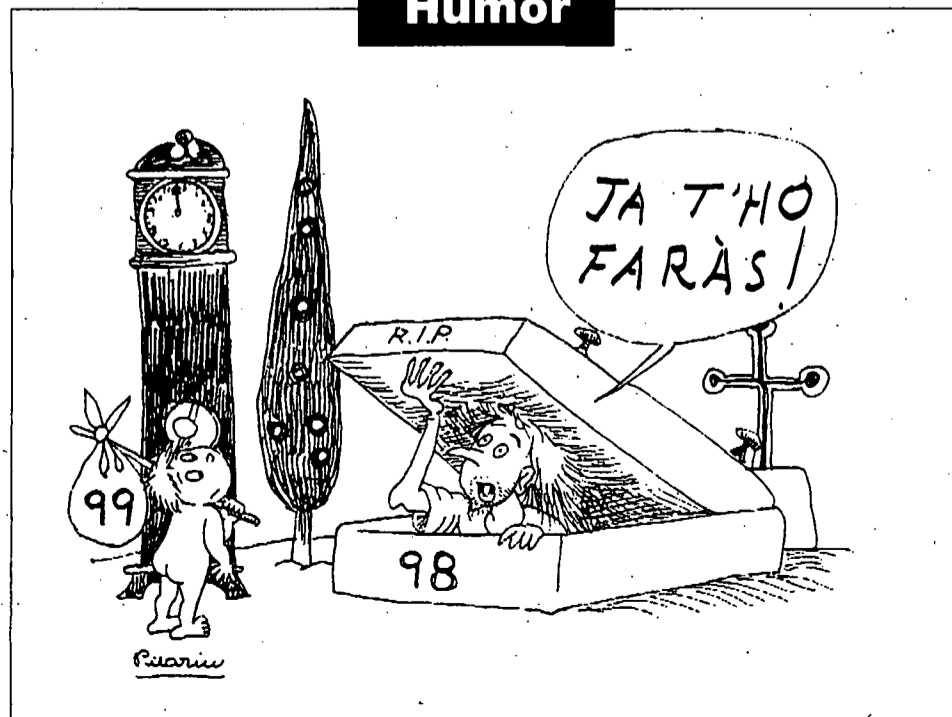
Un altre tema que també seguirà donant molt de si serà, sens dubte, el cas Saddam, a qui no li fan gens de por les periòdiques pluges de bombes que li envien nord-americans i britànics. Ell va a la seva i el poble iraquí en pateix les conseqüències. També sembla clar que les habituals febrades de violència i de tensió entre israelians i palestins estan assegurades en la seva continuïtat mentre els «durs» i extremistes israelians continuïn dirigint el govern jueu. I a Àfrica, les guerres de tota mena que s'estenen pel continent és d'esperar que minvin, si no és que hi ha una intervenció estrangera que les revifí amb finalitats geoestratègiques i econòmiques. Finalment, el continent asiàtic, sacsejat per la forta tempesta monetària i econòmica dels últims anys, segurament tocarà fons i podrà iniciar el camí de la recuperació. Si la situació econòmica deixa d'empitjorar els estats que recentment han protagonitzat revoltes socials i polítiques podran obtenir una estabilitat més gran que els ajudi a tornar a reiniciar la lluita contra la pobresa i el subdesenvolupament.

Aquesta atapeïda selecció de reptes (n'hi ha molts més) va acompanyada d'un clam creixent en favor d'una justícia més gran en l'àmbit mundial i d'unes dosis creixents de solidaritat internacional. És motiu d'escàndol que es condemni persones que han causat una o diverses morts i es rebi amb honors de cap d'Estat qui n'ha fet matar milers o desenes de milers o centenars de milers. És motiu d'escàndol que s'empresoni qui roba una petita quantitat i es tanquin els ulls davant de qui roba a tot un poble i acumula milers de milions als bancs suïssos o als paradisos fiscals. El 1999 la comunitat internacional ha d'avançar pel camí de la reivindicació d'uns valors morals i ètics que són vàlids per a tota la humanitat. Aquest és el gran repte.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

Humor

COMPREM - GESTIONEM

Quadres - Mobles - Antiguitats - Argent - Ceràmica - Pisos sencers

Tel. 934 876 886 - c/ València, 248
08007 Barcelona

Pelegrinatges a TERRA SANTA

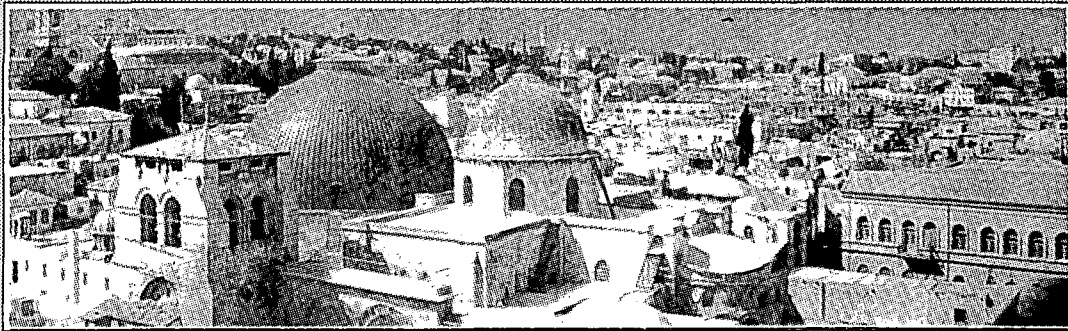
«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Del 14 al 21 de març (especial contemplatiu)

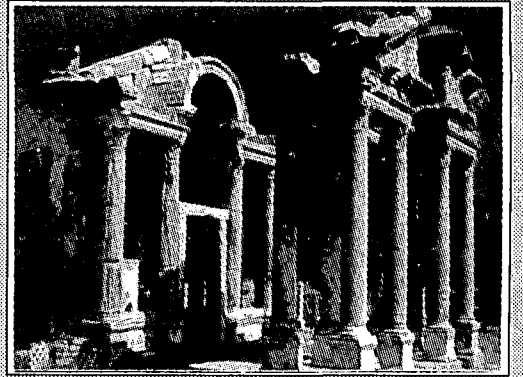
Del 16 al 23 de maig / Del 2 al 9 d'agost

Del 17 al 24 d'octubre / Del 7 al 14 de novembre

Del 27 de desembre al 3 de gener del 2000

Una preparació ben eficaç per celebrar el Jubileu de l'any 2000

Del 8 al 28 de febrer

RUTA DE SANT PAU

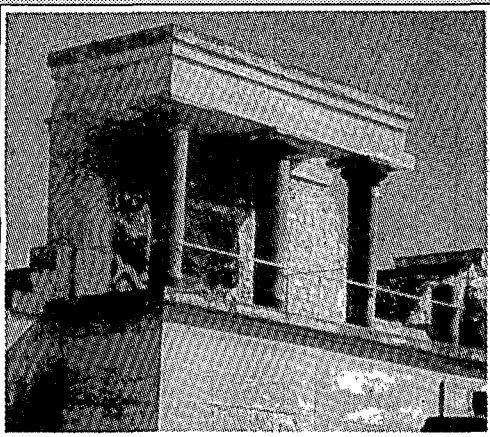
Turquia / Grècia

Per terres de l'expansió inicial del cristianisme i de l'evangelització d'Europa

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

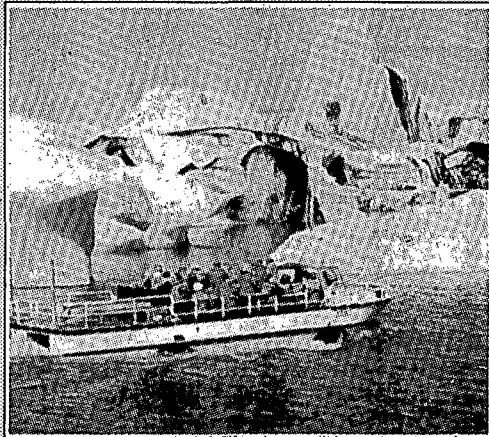
MERCATRAVEL S.A.

Del 2 al 9 de maig

XIPRE / CRETA

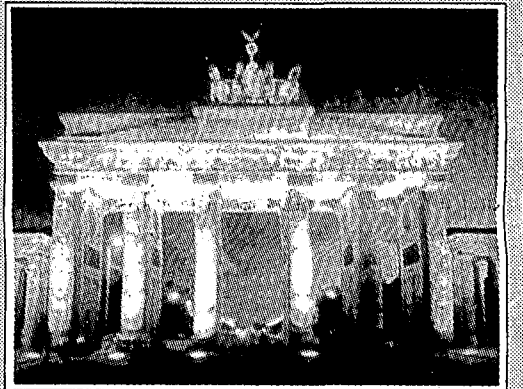
Història i cultura de les grans illes de la Mediterrània oriental

De l'1 a l'11 de juny

ISLÀNDIA

Un enclavament molt característic de l'Atlàntic septentrional

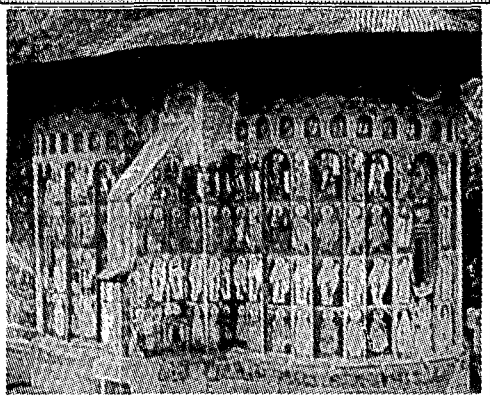
Del 12 al 20 de juliol

ALEMANYA

Dels Alps a Berlín

Pels camins fressats de l'Europa secular germànica

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

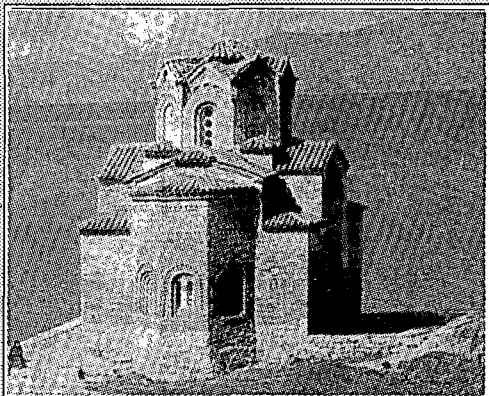

De l'1 al 12 d'agost

ROMANIA / MAR NEGRE

passant per Istanbul

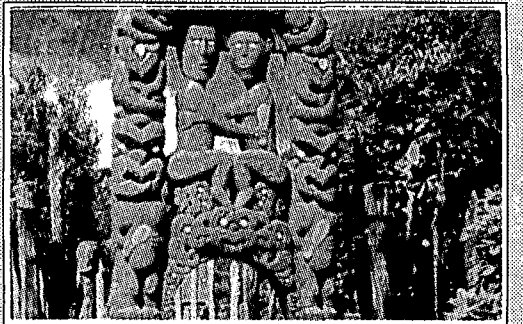
El camí de l'Orient, amb la cruïlla de l'Imperi bizantí

Del 4 a l'11 d'octubre

DE LORETO A METJUGORJE

Ruta mariana pels santuaris de la Costa Adriàtica

Del 20 de novembre al 8 de desembre

AUSTRÀLIA i NOVA ZELANDA

Les comunitats humanes de l'altre extrem del planeta: les nostres antípodes i el seu entorn

Vaticà

església en el món

El secret de la pau

■ Missatge del Papa per a la Jornada Mundial de la Pau

ROMA.— Fa pocs dies que Joan Pau II condemnava l'atac britànic i nord-americà a l'Iraq amb contundència: «No és lícita l'agressió. La guerra mai no ha estat i mai no serà un mitjà adequat per solucionar els problemes d'una nació. Al meu profund dolor per la situació de la població iraquiana s'afegeix l'amargor quan constato la freqüència amb què s'asfixien les esperances en la justícia.» En la Jornada Mundial de la Pau, l'1 de gener, el Sant Pare reclama el respecte als drets humans.

«El secret de la pau veritable rau en el respecte dels drets humans» és el títol del missatge del Papa. Un missatge emmarcat en el 50 aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans i en què el Pontífex assenyalava: «Cap ofensa a la dignitat humana pot ser ignorada, qualsevol que en sigui l'origen, la modalitat o el lloc on passa.»

Joan Pau II centra les reflexions en tres punts: la dignitat de la persona, prestant una especial atenció al dret a la vida i a la llibertat religiosa; el respecte a la promoció dels drets polítics i civils, sobre els quals el Pontífex denuncia que «s'esvaeixen quan el procés democràtic perd eficàcia a causa del favoritisme i dels fenòmens de corrupció», i els drets socials i econòmics. En aquest sentit, indica que una de les formes més dramàtiques de

discriminació és negar a grups ètnics i minories nacionals el dret fonamental a existir com a tals.

Entre els aspectes més nous del document destaquen l'atenció a l'escola i la feina, i la necessitat d'«una nova visió de progrés global en la solidaritat, que prevegi el desenvolupament integral i sostenible de la societat, i que permetin a cadascun dels seus membres dur a terme les seves potencialitats». Així mateix recorda la importància de condonar el deute extern als països més pobres de cara al 2000 i la protecció del medi ambient.

Altres punts que tracta el Papa en el seu missatge són la denúncia dels infants soldat i el tràfic d'armes lleugeres. En el proper número publicarem els paràgrafs més significatius del missatge. (C.C.)

El Papa reclama l'atenció sobre els infants soldat.

Teologia i filosofia en l'actualitat

El nostre corresponsal a Roma, Lluís Serra, ens ofereix unes consideracions sobre el setè i últim capítol de l'encíclica *Fides et ratio*.

Aquest capítol aborda les exigències i comeses actuals del diàleg entre la teologia i la filosofia. La Paraula de Déu, conté elements de gran valor filosòfic: la consideració que només Déu és l'Absolut; la visió sobre l'ésser, la llibertat i la immortalitat de l'esperit de l'home com a imatge de Déu; el problema del mal moral com a manifestació desendregada de la llibertat humana; el problema del sentit de l'existència i el rebuig de tota forma de relativisme, de materialisme i de panteisme. La fragmentarietat del coneixement afavoreix la crisi del sentit. Només veiem peces soltes i hem perdut la visió global.

Per estar en consonància amb la Paraula de Déu la filosofia ha de trobar novament la seva dimensió sapiencial de recerca del sentit últim i global, ha de verificar la capacitat de l'home d'arribar al coneixement de la veritat, entesa com a veritat objectiva, més enllà de tot relativisme possible; i és necessari que sigui una filosofia d'abast autènticament metafísic, és a dir, capaç de transcendir les dades empíriques per arribar a quelcom absolut, últim i fona-

mental. El Papa reconeix que aquestes tres exigències poden semblar ardues per a molts dels que afronten la situació actual de la investigació filosòfica, però reafirma la convicció que l'home és capaç d'arribar a una visió unitària i orgànica del saber.

L'encíclica s'atura en l'enunciat d'alguns corrents de pensament, els errors dels quals poden perjudicar l'activitat filosòfica. Aquí se'n destaquen quatre: l'eclecticisme: adopta idees derivades de les diferents filosofies sense fixar-se en la coherència o connexió sistemàtica ni en el context històric. Podria contenir tesis pròpies de l'historicisme, que nega la validesa perenne de la veritat mitjançant la substitució d'aquesta per l'actualitat; el científicisme: no admet altres formes de coneixement que no siguin les pròpies de les ciències positives pot arribar a acceptar que el que és tècnicament realitzable arriba a ser per tant moralment admissible; el pragmatisme: en les opcions s'exclou el recurs a reflexions teòriques o a valoracions basades en principis ètics. Un concepte mal entès de democràcia podria reduir la validesa de tota decisió al vot de la majoria parlamentària; el nihilisme: rebutja tot fonament i alhora nega tota veritat objectiva.

Les comeses actuals de la Teologia que es consideren més rellevants són: la reno-

Eines de treball

Per a la reflexió personal o el diàleg en grup es recomana la lectura del setè capítol de l'encíclica, des del número 80 fins al 99 inclòs:

- * Com i en quina mesura la Paraula de Déu inspira els meus pensaments i em proporciona elements per a la meua reflexió i la meua conducta?
- * Quin sentit dono a la meua vida? Quin paper té Déu en la meua existència?
- * Em deixo guiar per algun dels corrents de pensament que esmenta l'encíclica? Quina repercussió tenen en la meua vida?
- * El meu comportament té en compte les consideracions ètiques i la referència al bé i al mal? O en prescindeixo totalment?
- * Contribueixo a l'acció catequètica de l'Església? Quina és la meua aportació a la comunitat parroquial, a la comunitat cristiana on pertanyo?

vació de les pròpies metodologies per a un servei més eficaç a l'evangelització i la necessitat que la teologia miri envers la ve-

ritat última que rep amb la Revelació. Tot això tindrà una notable repercussió per a l'acció catequètica. (L.S.)

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**Tramitació
d'enterraments**

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parroquies i comunitats religioses.

Missatge a les famílies

1. Amb el primer diumenge d'Advent del 1998 hem començat l'any litúrgic que ens prepararà a la celebració del gran Jubileu: els 2.000 anys del naixement de Nostre Senyor Jesucrist, l'entrada a la nostra història del Fill de Déu, fet home en el si d'una família humana.

El papa Joan Pau II ens proposa centrar la nostra atenció creient, durant tot el 1999, en la persona del Déu i Pare de Nostre Senyor Jesucrist, font i terme de tot allò que té sentit de família, en el cel —en la família divina— i en la terra —en la família humana— i, espiritualment en la comunitat eclesial.

Els bisbes de Catalunya creiem que aquesta és una oportunitat per proposar un missatge i unes reflexions sobre el matrimoni i la família, d'acord amb la nostra missió pastoral, amb la confiança que seran acollides pels seus destinataris. L'experiència de la vida familiar que fem tots en les festes de Nadal ens hi pot ajudar.

2. Les famílies cristianes són els primers destinataris del nostre missatge. Per a elles les nostres paraules són de felicitació, d'encoratjament, i de consol.

Els esposos sou els testimonis de la Bona Notícia de l'evangeli de la família i de la vida! Persevereu, doncs, amb acció de gràcies, en aquesta vocació joiosa. Viviu en un món que no sempre entén la vostra condició de compromesos lliurement en la vostra aliança conjugal, fidels fins a la mort a la paraula donada a l'altre, i generosos en la transmissió de la vida. Però no us descoratgeu ni deixeu per això d'oferir el vostre testimoni; que tampoc no sigui motiu de creure-us superiors als altres. Allò de bo que feu, és per la gràcia de l'Esperit que hi ha en els vostres cors, i que ha segellat la vostra aliança. Ajudeu-vos mútuament a fer el mateix, en la comunitat cristiana. Els problemes en les relacions personals i les dificultats econòmiques, de pobresa o desgràcies, no han de ser motiu per deixar d'anar endavant vers l'ideal de ser imatge de l'amor de Crist a l'Església.

Déu ha volgut que la família s'edifiqui sobre la base de l'aliança entre un home i una dona que es comprometen a establir una comunitat d'amor en tot allò que són i per tota la vida, i per col·laborar a l'obra creadora de Déu. Només això mereix el nom de matrimoni, i només això és, per als cristians, santificat com a sacrament. En la nostra societat, altres persones parlen amb termes diferents i confonen el matrimoni amb formes molt diverses de convivència. Com deia l'apòstol, «vosaltres, no feu com ells». Ni que les lleis pugui semblar que confonen la veritat del matrimoni, els cristians mantenim la nostra fe en la paraula de Crist que ens crida a fer allò que Déu ha volgut des del començament.

3. El nostre missatge és també per a tots els homes i dones que són objecte de l'amor de Déu, és a dir, per a tothom. Parlem com a pastors de l'Església, no pas en funció d'opinions polítiques. Les

nostres paraules són una oferta a la reflexió.

La veritat del matrimoni i de la família no és el resultat de decisions històriques, d'opcions socials o de pactes polítics; és quelcom que està unit a la dignitat de la persona humana, a la seva naturalesa, volguda així per Déu, a imatge i semblança seva. El bé de les persones i de la societat va estretament unit a la bona situació de la comunitat conjugal i familiar. La família que es desenvolupa al recer d'una llar fidel, unida i amarada d'amor, és una realitat que contribueix excepcionalment a enrobustir la columna vertebral d'un país. Quan les famílies es desestructuren, també es desestructura la societat.

La Declaració Universal dels Drets Humans, promulgada ara fa 50 anys per l'ONU, afirma que «la família és element natural i fonamental de la societat i té dret a la protecció de la societat i de l'Estat». Per la seva banda, la Constitució espanyola dóna un tracte diferenciat i privilegiat al matrimoni i a la família per raó de la seva contribució al bé de la societat i sobretot de la seva insubstituïble funció al servei de la persona humana. És clar que això demana com a conseqüència lògica que el matrimoni i la família gaudeixin d'una tutela especial en l'ordenament jurídic i en la valoració social, i que s'eviti qualsevol confusió i malentesos amb altres situacions.

4. Amb la mateixa actitud de pastors de l'Església, i ciutadans de Catalunya, creiem que és oportuna una referència especial, en aquest nostre missatge, als responsables de la legislació del nostre poble.

Ara que està ja en vigor la Llei d'uni-

ons estables de parelles, els bisbes de Catalunya hem de repetir, per al bé de tots, el que ja anteriorment vam expressar, com també ho han fet en situacions semblants altres Conferències Episcopals, i que recentment l'autoritat del Sant Pare ha reafirmat. Amb el papa Joan Pau II, doncs, afirmem que «fer equivalents al matrimoni, bo i legalitzant-les, altres formes de relacions entre les persones, és una decisió greu que no farà altra cosa que perjudicar la institució conjugal i familiar».

Aquesta «decisió greu» s'ha pres en-

tre nosaltres sense que s'hagi fet un debat de reflexió suficient, i amb una aparença, si més no estadística, d'acceptació social. Les dues coses són preocupants com a símptomes de la cultura que marca avui la nostra societat. Quan la llibertat no es viu segons la veritat, està en perill la dignitat de la persona humana, com ho han demostrat tantes experiències històriques.

La reglamentació de determinades situacions personals que necessitin atenció legislativa especial hauria de trobar, en la responsabilitat i la creativitat de les persones elegides per representar els ciutadans, una resposta sol·licita i apropiada que no cedís a la facilitat i no causés perjudici a realitats socials fonamentals. Altrament, queda perjudicada la confiança mateixa de molts ciutadans en els legisladors. Quan hom generalitza propietats específiques —en aquest cas de la institució familiar—, les buida inevitablement de contingut.

5. Déu anuncia sempre al seu poble «futur i esperança» (cf Jer 29:11). Volem ser missatgers d'aquest anunci. Per això aquest nostre missatge és una afirmació d'esperança en el futur de les nostres famílies cristianes, un auguri de fraternitat sincera envers tots els ciutadans, i l'expressió del desig d'una legislació al servei del bé comú, i adequada a les necessitats reals del nostre poble; i a la nostra tradició d'arrel cristiana.

I, per sobre de tot, en aquestes festes de Nadal, preguem el Pare, que és font de tota benedicció, per la intercessió de la Verge Maria, que ens ha donat Jesucrist, perquè tots els homes i dones, i tots els pobles, siguem capaços d'obrir-nos a la llum de la fe i de la veritat, i reconèixer així «la bondat de Déu, salvador nostre, i l'amor que Ell té als homes» (Tt 3:4).

Els bisbes de Catalunya
Nadal 1998

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIAL

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 933 221 711 Fax 933 225 369 - 08029 Barcelona

Vint anys de Catalunya Cristiana

Sis jesuïtes assassinats a El Salvador

Els sacerdots jesuïtes Ignacio Ellacuría, rector de la Universitat Catòlica d'El Salvador i un dels principals defensors de la Teologia de l'Alliberament; Segundo Montes, superior de l'orde; Ignacio Martín; Juan Ramón Moreno; Amando López, tots ells espanyols, i Joaquín López, salvadorenc, juntament amb la cuinera del centre i la seva filla de quinze anys, van ser assassinats el 16 de novembre a la seva residència de San Salvador a mans dels «esquadrons de la mort», relacionats amb la ultradreta del país. Segons testimonis, una quarantena d'homes armats i amb uniforme militar van entrar al centre de matinada i van disparar sobre els cossos dels sacerdots mentre dormien. Ellacuría ja havia rebut diverses amenaces de mort i aquell no era el primer atemptat que patia contra la seva vida.

Joan Pau II a Santiago de Compostel·la i altres viatges

Davant de mig milió de joves vinguts d'arreu del món, el Sant Pare va clausurar al Monte do Gozo de Santiago de Compostel·la, la IV Diada Mundial de la Joventut, en la seva tercera visita a l'Estat espanyol que va tenir lloc a finals d'agost. El Papa va demanar als joves que es comprometessin a una vida cristiana autèntica i exigent, davant la pressió del consumisme i de l'hedonisme. Wojtyła va ser també a Astúries on va parlar davant dels treballadors, sobretot miners, als quals va transmetre la necessitat d'establir «una nova cultura del treball».

A finals d'abril va ser també a l'Àfrica austral (Malawi, Madagascar, Zàmbia i l'illa de la Reunió) on va condemnar de nou i de manera contundent el règim racista de l'*apartheid*.

A principis de juny, el Papa va ser als països escandinaus en un viatge caracteritzat per una aflluència de públic superior a l'esperada en els seus actes tenint en compte la forta tradició protestant d'aquesta regió. Els bisbes luterans, però, no van permetre al Papa dir una missa en una catedral danesa. Malgrat tot, Wojtyła va exhortar protestants i catòlics a treballar junts per construir allò que en d'altres temps havia estat destruït.

El Papa amb Gorbatxov

La caiguda del mur de Berlín feia evident allò que dos anys abans gairebé ningú s'atrevia ni a somniari: la fi del comunisme, almenys com a bloc capaç de determinar la política internacional. En aquests esdeveniments no es pot oblidar el paper dut a terme per Joan Pau II, el primer Papa eslav de la història que, en certa manera, hauria d'alliberar el seu poble de l'opressió comunista. Mitjançant el suport constant al sindicat independent *Solidarnosc*, liderat per Lech Walesa, va donar força i fe al poble polonès per posar fi a la dependència soviètica. D'aquesta manera, durant el mes d'agost, Tadeusz Mazowiecki, catòlic, amic personal del Sant Pare i membre de *Solidarnosc*, va arribar a primer ministre polonès.

Tanmateix, l'acte més destacat en aquest sentit va ser la visita que va fer el president soviètic, Mikhaïl Gorbatxov, al Papa, el dia 1 de desembre al Vaticà. La trobada, marcada per la cordialitat, va servir per arribar a un acord per reestablir relacions diplomàtiques entre els dos estats, inexistents des de la Revolució Russa.

La visita es produïa quan l'URSS vivia un període de canvis accelerats impulsats per la política de Gorbatxov, és a dir la *perestroika* i la *glasnost* (reestructuració i transparència), que havien traspassat les fronteres soviètiques per crear un clima de revolta popular en els seus països satèl·lits particularment de l'est europeu. Polònia, Bulgària, Romania, Hongria, Txecoslovàquia i la República Democràtica Alemanya havien començat processos democratitzadors, alguns pacífics i d'altres més violents. Les repúbliques bàltiques (Lituània, Letònia i Estònia) ja demanaven la independència que presagiava el desmantellament de l'URSS, i a Iugoslàvia començaven a bufar vents de guerra civil.

Les carmelites han de marxar d'Auschwitz

Després de successives protestes de les autoritats jueves europees, el conflicte que enfrontava jueus i catòlics a causa de la presència des del 1984 d'un convent de carmelites en l'interior del camp de concentració d'Auschwitz, símbol tràgic de l'holocaust jueu i de l'anorreament d'altres cultures i ideologies minoritàries durant el III Reich, va acabar per fer marxar les monges a un altre convent fora del camp, finançat pel Vaticà. Els jueus volien mantenir Auschwitz com un lloc de silenci

per respecte a les persones, en la seva majoria jueves, que hi van ser exterminades pels nazis, on tothom pogués pregar segons la seva consciència, sense la presència de cap símbol religiós.

Sebastià Bardolet, nou abat de Montserrat

La comunitat benedictina de Montserrat va elegir el pare Sebastià Bardolet i Pujol com a abat del monestir, després que el pare Cassià M. Just, que havia exercit d'abat durant 22 anys, hagués demanat de ser rellevat d'aquesta missió. Bardolet, nascut a Torelló (Osona) el 1934, va formar part de l'Escolania de Montserrat durant cinc anys. Posteriorment, hi va ingressar com a monjo i el 1960 va ser ordenat sacerdot. Va fer els estudis eclesiàstics al monestir, i a Roma, va fer-hi estudis musicològics. Des del 1978 fins al 27 de febrer d'aquell any, data en què va prendre possessió del nou càrrec, havia estat prior de Dom Cassià M. Just.

Mor Mons. Miquel Moncadas

Mons. Miquel Moncadas, bisbe de Solsona, va morir a Manresa a causa d'un infart de miocardi a l'edat de 67 anys. Mons. Moncadas va néixer a Muro (Mallorca) el 1921, va ser bisbe de Menorca des del 1968 fins al 1979, any en què es va fer càrrec de la diòcesi solsonina. La família va ser el leitmotiv del seu treball pastoral. Era partidari de la implantació de centres cristians d'orientació familiar.

Es crea la Fundació per la Universitat Ramon Llull

El 10 d'octubre es va signar la constitució de la Fundació Privada de Catalunya per la Universitat Ramon Llull amb la finalitat d'acollir jurídicament centres d'Ensenyament Superior no estatals, que ja funcionaven a Catalunya (Institut Químic de Sarrià, Escola Blanquerna...) Com a principis fundacionals, la URL volia ser solidària amb la societat, amb el seu progrés espiritual i social, amb la creació de riquesa mitjançant l'ensenyament superior i la recerca científica, activitats desenvolupades sempre des d'una dinàmica cristiana.

UNA ULLADA AL MÓN

- (20 de gener) George Bush succeeix Ronald Reagan com a president dels EUA.
- (23 de gener) Mor el pintor empordanès Salvador Dalí a Figueres.
- (14 de febrer) Khomeini pronuncia una condemna a mort contra l'escriptor Salman Rushdie per suposades blasfèmies contingudes en el llibre *Versicles satànics*.
- (15 de febrer) Acaba la retirada de l'exèrcit soviètic de l'Afganistan.
- (14 d'abril) 96 espectadors morts a l'estadi de futbol de Sheffield (Anglaterra).
- (3 de juny) Mor l'aiatol·là Khomeini, líder de la Revolució Islàmica.
- L'exèrcit xinès intervé brutalment per posar fi a l'aixecament popular dels estudiants a la plaça de Tiananmen de la capital. Moren més de dues mil persones.
- (14 d'agost) De Klerk substitueix el dimissionari president sud-africà, Botha.
- (27 d'agost) Àlex Crivillé es proclama campió del món de motociclisme.
- (8 de setembre) S'inaugura l'Estadi Olímpic de Montjuïc amb una sonora xiulada al rei Joan Carles I.
- (19 d'octubre) Nobel de literatura per a Camilo José Cela.
- (23 d'octubre) Hongria reneix com a nou Estat de dret independent i democràtic.
- (29 d'octubre) El PSOE aconsegueix un tercer mandat consecutiu.
- (9 de novembre) Comença l'enderrocament del mur de Berlín.
- (12 de novembre) Mor Dolores Ibárruri, la *Pasionaria*.
- (14 de desembre) Aylwin, primer president democràtic xilè des del cop d'estat de Pinochet del 1973.
- (17 de desembre) Milers de romanesos perden la vida en la repressió de la revolta de Timisoara ordenada pel *conducator*, Nicolae Ceaucescu.
- (22 de desembre) Ceaucescu és detingut i executat amb la seva dona Elena.
- (29 de desembre) Václav Havel és elegit nou president de Txecoslovàquia.
- (30 de desembre) EUA ocupa militarment el Panamà per derrocar el president, Manuel Noriega.

Fernando Pinós Galeria d'Art

compro:
 * Pintura i dibuixos d'artistes catalans i espanyols
 * Mobles antics i d'estil
 * Làmpades antigues
 * Llibres i biblioteques
 * Passo a domicili a qualsevol lloc i pago al comptat
 * Peritatges gratuïts per escrit
 Tel. i Fax: 934 677 203
 c/ Consell de Cent, 325 - 08007 Barcelona

TINTORERIA BOHIGAS Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
  - Neteja i guarda de catifes
  - Especialistes en peces delicades i de cerimònia
  - Bugaderia
  - Servei d'urgència a domicili
  - Articles de ploma i cortines
  - Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
  - No tanquem al migdia
  - Preus assequibles
- Tel. 934 290 378 - 934 331 589
 c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

Vint anys de Catalunya Cristiana

Mons. Deig, nou bisbe de Solsona

El Dr. Antoni Deig i Clotet, que fins llavors era bisbe de Menorca, va ser nomenat bisbe de Solsona el 8 de març, en substitució de Mons. Moncadas, traspassat l'estiu anterior. Mons. Deig va prendre possessió del càrrec el 22 d'abril en una cerimònia litúrgica a la qual van assistir tots els bisbes catalans, tret de Mons. Malla que es trobava indisposat, i el nunci. El bisbe Deig va néixer el 1926 a Navàs, va ser ordenat prevere el 1949. El 1960 es va llicenciar en Dret Canònic a Salamanca. El 1977 va ser nomenat bisbe de Menorca precisament en substitució de Miquel Moncadas. El nou bisbe de Solsona s'havia caracteritzat sempre per la seva senzillesa amb els fidels i per la seva catalanitat.

Tot canvia a l'URSS

El 30 de setembre, el Soviet Suprem va aprovar una llei de consciència i religió en virtut de la qual hi havia equivalència de totes les creences davant la llei, es consagrava la separació entre Església i Estat, i l'Estat deixava d'afavorir l'ateisme. En la mateixa línia de distensió entre l'URSS i el Vaticà, el Papa va nomenar l'arquebisbe Francesco Colasuonno nunci apostòlic de la Santa Seu a la Unió Soviètica, després de la represa de relacions diplomàtiques entre els dos estats, inexistents des de la Revolució Russa del 1917. Per la seva part, el president soviètic, Mikhaïl Gorbatxov, recent guanyador del premi Nobel de la Pau, va visitar, a finals d'any i per segona vegada, el Vaticà, on va tenir una rebuda afectuosa per part de Joan Pau II.

Pel que fa a l'Església ortodoxa russa, cal destacar que el 3 de maig va morir el patriarca de Moscou i de tot Rússia, el Dr. Pimen, que va ser succeït per l'estonià Alexis, home de gran esperit ecumènic i partidari de la *perestroika* de Gorbatxov.

Ricard M. Carles, nou arquebisbe de Barcelona

Mons. Ricard M. Carles i Gordó, fins llavors bisbe de Tortosa, va ser nomenat successor del cardenal Narcís Jubany al capdavant de l'arquebisbat de Barcelona. Mons. Jubany havia presentat la seva renúncia al Papa el 1988 per haver complert els 75 anys. Mons. Carles va prendre possessió del càrrec el 27 de maig en una missa a la catedral a la qual van assistir el president de la CEE, Àngel Suquía, i el nunci Mario Tagliaferri. Entre les autoritats civils cal destacar la presència del president de la Generalitat, Jordi Pujol, del Parlament, Joaquim Xicoy, i l'alcalde de la ciutat, Pasqual Maragall.

Mons. Carles va néixer a València el 1926. Va ser ordenat sacerdot el 1951 a la mateixa ciutat i es va llicenciar en Dret Canònic a Salamanca. El 1969 va ser nomenat bisbe de Tortosa. Conversant amb el director de *Catalunya Cristiana*, Mons. Jarque, Mons. Carles li va comentar que sentia una gran responsabilitat pel fet de dirigir una diòcesi tan gran, però que sabia que podia comptar amb excel·lents ajudes, entre elles la del setmanari.

Joan Pau II a Àfrica, Txecoslovàquia i Mèxic

El Papa va viatjar dues vegades al continent africà. La primera a principis d'any i la segona el mes de setembre. En totes dues visites va parlar de la pobresa extrema dels països visitats i en va culpar Occident.

A finals d'abril va visitar la renovada Txecoslovàquia, on va retre homenatge a tots aquells que havien sofert per la fe sota el jou comunista, que va condemnar. Va afirmar que «l'intent de construir un món sense Déu s'ha revelat il·lusori».

A Mèxic, va concentrar grans multituds a les quals va assegurar que l'Església, exclouent opcions partidistes, volia ser la veu dels qui no en tenen.

Sínodo dedicat a la formació dels sacerdots

Durant el mes d'octubre, 238 bisbes d'arreu del món es van reunir a Roma per celebrar un Sínodo dedicat a la formació dels sacerdots. Mons. Ricard M. Carles era l'única representació catalana en el Sínodo en el qual es va parlar, entre d'altres temes, del celibat dels sacerdots sense moure's de la posició tradicional de l'Església. En les conclusions es va fer patent la necessitat de la formació professional dels sacerdots, entesa com a «Seminari continu» i no com un reciclatge professional.

Angelo Sodano, nou secretari d'Estat del Vaticà

El cardenal Angelo Sodano va succeir en el càrrec de secretari d'Estat del Vaticà Mons. Agostino Casaroli que, per raons d'edat i després d'una intensa tasca diplomàtica que li va valer el títol de «pare de l'*Östpolitik*», va haver de dimitir. Sodano, italià i estret col·laborador del seu predecessor, era considerat una persona prudent i tenaç. Havia estat nunci a Xile durant onze anys i se li atribuïa un important paper en la recerca d'una alternativa democràtica a la dictadura de Pinochet.

UNA ULLADA AL MÓN

- (4 de gener) Noriega, president panameny, en mans de l'exèrcit nord-americà.
- (gener) Bulgària i Iugoslàvia posen fi al monopoli del Partit Comunista.
- (25 de gener) Antena 3, primer canal de televisió privat que emet a l'Estat espanyol.
- (31 de gener) Manuel Fraga, elegit president de la Xunta de Galícia.
- (11 de febrer) Nelson Mandela, alliberat després de ser legalitzat el Congrés Nacional Africà pel govern sud-africà.
- (25 de febrer) Violeta Chamorro s'imposa al president sandinista Daniel Ortega en les eleccions generals a Nicaragua.
- (11 de març) El Parlament lituà proclama la independència de la nació.
- (1 d'abril) Aznar relleva Fraga en la presidència del Partit Popular.
- (12 de juny) El Front Islàmic de Salvació guanya les primeres eleccions lliures a Algèria.
- (19 de juny) Cinc països de la CEE firmen els acords de Schengen que suposen la fi dels controls fronterers a partir de 1992.
- El govern sud-africà deroga la llei de l'*apartheid*.
- (2 d'agost) L'exèrcit iraquí de Saddam Hussein envaeix l'emirat de Kuwait i és immediatament sancionat amb un bloqueig econòmic internacional.
- (3 d'octubre) Deixa d'existir la RDA i Alemanya torna a quedar unida.
- (22 de novembre) Dimiteix Margaret Thatcher i el nou primer ministre britànic és John Major.
- (2 de desembre) Helmut Kohl guanya les primeres eleccions de l'Alemanya reunificada.
- (9 de desembre) Lech Walesa guanya les eleccions presidencials a Polònia.
- (15 de desembre) Moren Miquel Coll i Alentorn i Manuel Ibáñez Escofet.

DE FRANC si vostè vol

Sentir-hi millor sense que els altres ho notin

Li passa sovint que voldria entendre millor el que diu la gent quan parla o la televisió? Accepti la nostra oferta GRATUÏTA. Podrà sentir-hi millor sense necessitat de fer servir un audiófon tradicional i sense la por que la gent ho noti.

- **SENSE DUR RES A LES ORELLES**, cap auricular... cap cordó... cap cable... res a amagar amb les ulleres acústiques especials.
- **TOT A L'ORELLA** completament fet a la seva mida, minúscul i invisible.
- **HI SENTIRÀ MÉS CLARAMENT**, amb totes dues orelles. Entendrà dues vegades millor, enlloc de la meitat sentint-hi només amb una orel·la.

Una oferta especial limitada! Un regal!

Oferim una utilíssima publicació només als lectors dèbils d'oïda. Si vostè té un problema auditiu, ompli, retalli i envii aquesta butlleta ràpidament. AMPLIFON li enviarà DE FRANC el regal que té reservat per a vostè.

ENVIEU LA BUTLLETA AVUI MATEIX!

OFERTA VÀLIDA FINS AL 15 DE GENER DE 1999

LA SOLUCIÓ A LA SORDESA

AMPLIFON. C/ Trafalgar, 6 - 3a planta - 08010 Barcelona

Prego que m'envii DE FRANC el regal per als dèbils d'oïda, sense cap compromís per part meua.

NOM.....
 COGNOMS.....
 ADREÇA.....
 POBLACIÓ..... C.P..... PROV.....
 TEL..... DATA DE NAIXEMENT.....

DE FRANC

Carta Dominical

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe
de Barcelona

El pèndol d'un any nou

És un riu de parets molt sovint verticals. El Regajo, afluent del Túria al seu curs alt, era en la meua joventut un lloc d'excursió habitual. Aquell dia anàvem sols el meu germà i jo. Havíem vist moltes vegades el forat d'una cova al capdamunt d'una de les parets. Hi vam anar per la cresta fins a posar-nos damunt la boca de la cova, situada en una àmplia xemeneia. Vaig fer ràpel, assegurat pel meu germà. L'entrada era a sota d'un extraplomat. Per això vaig baixar fins a la seva alçada per l'altra paret de la xemeneia, i la vaig travessar després horitzontalment fins a la boca. Era una cavitat molt poc fonda. Així ho vaig fer saber al meu germà que vigilava la maniobra

i continuava assegurant-me. Vaig sortir de seguida de la cavitat i, sense pensar que no tenia les cordes per damunt meu sinó a la paret del davant, vaig sortir agafant-me a la corda de seguretat. El meu germà va veure de seguida què passaria i em va cridar: «Pèndol!» Efectivament, vaig fer involuntàriament un llarg pèndol cap a la paret per on havia baixat. Però el seu crit va fer que m'hi girés ràpidament de cara i que sortís de la peripècia només amb algun cop al genoll.

He recordat aquest fet, tot pensant que un any nou és com llançar-se, oscil·lant, vers un any desconegut, i abandonar el que ja ens era familiar per les situacions conegudes i viscudes. Oscil·lem en el temps, d'una banda a l'altra, com en un gronxador, sense poder-lo aturar, i sabent amb certesa que un dia, en un impuls sense retorn, passarem a l'altra banda. N'hi ha que es pensen —tristament— que serem engolits pel no-res.

Estem inserits en aquest cicle anual de les estacions, per tal de florir i donar fruit, i de prendre'ns després un descans semblant al de la mort. Ja de petit em sorprenia veure les velles soques d'ametller, que semblaven minerals sense vida, esclatar en milers de flors bellíssimes de color, abans de verdejar amb les fulles noves.

Aquest any que comencem hi haurà goigs i tristesses, èxits i fracassos. ¿Confiem en Déu davant els interrogants d'un temps desconegut, pel fet de ser futur? La nostra fe ens diu que estem en mans d'un Déu que és Pare. Els terribles contraris de l'existència són assumits, per Déu, i això és nou, «per aquest mateix Déu en forma d'Home, amb tot el rigor del que significa pobresa, humiliació i mort en l'abandó de Déu. Però, al pol extrem del que és terrible, es manifesta que el qui era la vida, la llum i l'amor va ser el mateix que es deixà empobrir i humiliar fins a morir en l'abandó, a fi d'escrutar —i compartir— totes les profunditats del destí humà i d'incorporar-lo a la vida divina» (Urs von Balthasar). Tot el que portarà aquest any és inclòs, dirigit, determinat des del principi per aquesta obra.

En aquest àmbit nou de la nostra vida, hem de continuar lluitant per la santedat, per la justícia, contra la fam i la malaltia, contra la marginació i la pobresa.

No tinguem por del futur que es torna a obrir davant nostre: ens tornarà a gronxar de la llum a la fosca, i altra vegada a la llum, però mai al marge de les dimensions de Déu.

Paraula i vida

**Lluís Martínez
Sistach**

Arquebisbe de Tarragona
i Primate

La nit de Reis

La nit de Reis té un encís molt especial per a molts infants. Il·lusions i fantasies són els somnis de pares i fills tot esperant l'alba d'aquell dia que els Mags visitaren i adoraren el Messies fet infant.

Això em fa pensar en el desig i en el somni que tots els pares tenen d'educar amb èxit els seus fills. L'educació és la tasca més noble i, alhora, la més delicada. És certament l'art de les arts.

Joan Pau II, en un document sobre la família, diu que «els pares han d'educar els fills amb confiança i valentia en els valors essencials de la vida humana». A la llar, concebuda com la primera escola de virtut, cal fer-hi una educació que ajudi a créixer els fills en una

llibertat justa davant dels béns materials. Perquè sempre serà veritat que «l'home val més per allò que és que per allò que té».

Em sembla que tots coincidim que la cosa més important que es pot fer pels fills és educar-los sobre l'amor. La persona no pot ser autènticament feliç i realitzar-se plenament si no és estimada i no estima. El veritable amor dignifica l'home.

No hi ha dubte que la joguina més valuosa que poden portar els Reis és l'amor dels pares i l'educació que donen als seus fills. L'educació ha de ser molt matiner i ha de començar en la més tendra infantesa. Com s'ha escrit, «els consells i ensenyaments rebuts en la infantesa fan com l'arada: preparen la terra i la fecunden, obren un solc prometedor i hi sembren una bona llavor que envigoreix l'infant per sempre més».

Avui és fàcil que hi hagi pares que no saben prou bé com cal educar els fills. Això posa en relleu la necessitat d'una preparació i formació permanent de fer de pare i de mare. L'amor als fills se suposa, però cal l'ajut d'una «escola de pares». Tot això demana esforç i sacrifici. L'amor s'ha de fer visible a través de les

obres. D'altra banda, l'amor necessita ser ajudat pel realisme de l'itinerari que ha de fer el treball educatiu.

L'element més radical i determinant de la responsabilitat educativa dels pares és l'amor patern i matern que deriva de «l'autèntic amor conjugal». D'aquí neix aquella important harmonia humana i cristiana, els principals valors de la qual són la dolcesa, la bondat, el servei, el desinterès, l'esperit de sacrifici, la comprensió, el diàleg, etc.

Tanmateix hi ha també un altre element molt important per aconseguir el clima per a una bona educació dels fills, quan els pares són cristians. Els pares han de transmetre als fills les coses millors que tenen. Els esposos cristians exerceixen amb l'educació cristiana un veritable servei eclesial. Han d'ensenyar els continguts de la fe i fer possible que aquesta es desenvolupi i maduri. Per això han de dirigir, ajudar i orientar els seus fills en el creixement de la fe, en la recerca i acceptació personal de la veritat, en la consciència que la fe es fonamenta en la paraula de Déu i en el discerniment d'aquelles certes que porten a l'adhesió personal a Jesucrist.

opinió

Zoom

Testimoni petri del pas del temps, a les dotze de la nit anunciarà l'entrada al darrer any del segle. Un segle pròdig en esdeveniments que han portat dolor i goig, guerres i pau, avenços en la ciència, riqueses immenses i infinites pobreses... Un any, el darrer del segle durant el qual hauríem de meditar sobre el futur, perquè sigui millor per a la humanitat, que allunyi els marginaments, i que tots puguem sentir-nos germans i solidaris, superant les diferències culturals i de raça, tots fills d'un mateix Déu i Pare.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Restaurada la pujada al Tabor

A finals de setembre passat, amb la presència del pare Custodi de Terra Santa, el ministre israelià de Turisme va inaugurar la nova carretera que condueix des del poble àrab de Daburie fins al cim de la muntanya del Tabor que, segons una tradició molt antiga, va ser el lloc de la transfiguració de Jesús.

Els franciscans —custodis oficials dels Sants Llocs— van adquirir el cim del Tabor l'any 1631, gràcies a l'amistat que els unia amb l'emir de Sidon, el cèlebre Fakhr ed-Din, amb dret a edificar-hi una església modesta i un convent. L'església fou suplantada per l'actual basílica del Tabor, començada l'octubre de 1919 i acabada el juny de 1924.

Davant de les dificultats de transportar els materials de construcció fins a dalt del tossal, els franciscans van construir una carretera a la roca viva, amb molts revolts, des del poble de Daburi fins al cim.

Actualment, l'afluència massiva de pelegrins d'arreu del món ha obligat a modernitzar la carretera i a adaptar-la

a les exigències d'avui. La ruta primitiva s'ha eixamplat, s'han eliminat els revolts més perillosos de l'antic traçat i s'han col·locat uns pilons de pedra protectors per a la seguretat dels visitants.

Per conservar-ne el caràcter sagrat, el Ministeri de Turisme ha acceptat les demandes de la Custòdia de Terra Santa en el sentit de prohibir l'aparcament d'autobusos davant de la basílica i la no-declaració del Tabor com a Parc Nacional.

La muntanya del Tabor, situada a Galilea, és un dels Llocs de Terra Santa que impressiona més als pelegrins per la seva panoràmica. També impacta la bellesa de la basílica i el silenci que s'hi respira.

Mn. Cinto Verdager en el seu *Dietari de Terra Santa* escriu: «Tot és bell en aquesta muntanya, tot és bell al seu voltant. La Galilea no és pas pedregosa i estèril com la Judea. Cabalment el Tabor està en mig d'ella, dominant sos millors paisatges, son únic estany, sa plana més gran i ses muntanyes més verdejants. A més, aquest cim és el més alt de Galilea, entapissat d'herbes i vestit de flairoses plantes i fullosos arbres. No en va el va triar Nostre Salvador per pedestal de sa glorificació, com trià l'estèril Calvari per pedró de sa ignominia. La paraula plena d'amor i satisfacció de sant Pere, és la primera que ve al llavis en aquest altar misteriós: "Bo és estar-nos aquí." Seria un dels punts de la terra en què no em desplauria parar la tenda o almenys perllongar-hi el sojorn i dedicar-me a mirar aqueix cel, encara ple de la glòria de l'Altíssim, aqueixes valls i muntanyes, aqueixos camps, riberes i camins, on son Fill diví deixà impreses ses petjades.»

Notes insignificants

Germà Adrià

Moltes gràcies, Senyor

Senyor, avui voldria irrompre els teus ulls amb un himne d'acció de gràcies. Voldria inventar-me mil salms, per omplir els teus braços de gratitud.

A vegades, tancat al meu cambró, crec que només jo intento servir els marginats. Tu ens permets que siguem petulants, que ens creiem que som únics, que fins i tot en aquest àmbit, despertem el nostre orgull (que dissimulem molt bé), no obstant això, Senyor, gràcies, moltes gràcies, perquè els voluntaris i els professionals que es lliuren amb una gran generositat i amor, són incomptables.

Fa poc vaig estar en una reunió-pregària amb altres persones que ens belluguem per la zona antiga de la ciutat. Persones grans i diversos joves. Tots donen molt, a vegades fins i tot, més del que poden, i sacrifiquen la seva vida íntima o la seva vida familiar.

Es va celebrar el Dia del Voluntariat, i se'n van reunir més de 2.000. Jo no hi vaig poder assistir. Hi ha voluntaris per a tot. I sempre que sorgeix una nova necessitat, ja sigui a causa d'una catàstrofe o d'una circumstància especial, es multipliquen els voluntaris.

Els que fan de la seva vellesa una donació als malalts de sida o als nens o als hospitals. Els que després de treballar, tenen el coratge de donar classe de reforç escolar, o busquen dies per anar a alguna presó. O s'asseuen en un despatx per servir a qui vulgui. Voluntaris per a tot i arreu.

Abans d'ahir, en una presó, per descansar entre les visites del matí i les de la tarda, vaig dinar amb dues senyores ja grans, totes dues antigues catedràtiques, que ara fan classes particulars de la seva especialitat a alguns presos.

Gràcies, Senyor. Parlar amb elles, compartir amb elles les nostres experiències, és un bany de joventut.

Gràcies, Senyor, per aquell jubilat que volta per tots els carrers de la ciutat antiga i parla amb els alcohòlics del carrer i els acompanya on sigui i fumen junts i riuen junts. Jo que sóc religiós, no haig de desprendre'm de la família com fa ell.

Gràcies, Senyor, per aquelles religioses que, després de les seves hores de pregària, sembren de bondat i de somriures i de serveis petits, els carrers per on es belluguen els marginats.

Gràcies per aquell professor d'universitat, en plena joventut, que cada dia s'asseu una hora al costat d'algun noi per ajudar-lo en els seus estudis. A casa seva, el noi no tindria ni un racó per estudiar.

Gràcies, Senyor. Beneït siguis. Tu ets bo i omplis de bondat el cor dels homes. Tu ets infinitament generós, i dones generositat a molts cristians i a molts d'altres que no són ni cristians. Gràcies, Senyor. Com podem desanimar-nos si el teu amor viu en tanta gent que sap estimar?

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial I)

Temps de Nadal (Salteri: setmana 2)

GENER

3. Diumenge

II després de Nadal. Blanc. Lectures: Eclesiàstic 24:1-4.12-16 / Salm 147 / Efesis 1:3-6.15-18 / Joan 1:1-18

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Anter, p. mr.; Florenci, b.; Gordi, cent. mr.; Daniel, mr. Santa Genoveva, vg.

Festa Major: al Pont d'Armentera.

4. Dilluns

Fèria. *Blanc.* Lectures: 1 Joan 3:7-10 / Salm 97 / Joan 1:35-42

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Rigobert, b.; Prisc i Priscil·lià, prevs. mrs.; Aquil·lí, Teodot, Hermetes i Quint, mrs.; Odiló, ab. Santes Dafrosa i Beneta, mrs.

5. Dimarts

Fèria. *Blanc.* Lectures: 1 Joan 3:7-10 / Salm 97 / Joan 1:35-42

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Telesfor, p. mr.; Simeó Estilita. Santes Emiliania, Amèlia i Sinclètica, vgs.

6. Dimecres

Epifania del Senyor (S) Blanc. Lectures: Isaïes 60:1-6 / Salm 71 / Efesis 3:12-3a.5-6 / Mateu 2:1-12ALTRES CELEBRACIONS: *Nostra Senyora dels Reis (o del Pi).* Sants, Melani, b.; Nilamó, cfr. Santa Macra, vg. mr.

Festa Major: a Portbou.

7. Dijous

Sant Ramon de Penyafort (MO) Blanc. Lectures: 1 Joan 3:22-4:6 / Salm 2 / Mateu 4:12-17.23-25

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Julià b.; Gener, mr.; Teodor, mjo.; Crispí, b. mr. Carles de Sezze, cfr.

Festa Major: a Espui, Fortià, Llers, Lliçà d'Amunt, Masllorç, Ordís i Verges.

8. Divendres

Fèria. *Blanc.* Lectures: 1 Joan 4:7-10 / Salm 71 / Marc 6:34-44

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Apolinar i Pacient, bs.; Severí, ab.; Llucià prev. mr.; Eladi, Teòfil i Eugenià, mrs. Santa Gúdula, vg.

9. Dissabte

Fèria. *Blanc.* Lectures: 1 Joan 4:11-18 / Salm 71 / Marc 6:45-52. Si es vol: *Sant Eulogi de Còrdova, prev. mr. (MLI) Vermell.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Andreu Corsini, b.; Julià i Revocat, mrs.; Marcel·lí, b. Santes, Basilisa, vg.; Marciana i Marcianil·la, mrs.

Festa Major: a l'Arboç.

Lectures bíbliques

Diumenge II després de
Nadal

Cicle A

Lectura primera

Sir 24:1-3, 8-12

*La saviesa de Déu
habita en el poble que ell ha escollit*

Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira

La saviesa, s'elogia ella mateixa, es gloria enmig del seu poble, parla en la reunió del poble de l'Altíssim, i es gloria davant dels seus estols dient:

«El Senyor de l'univers em donà una ordre, el qui em va crear i m'assenyala on plantaré la meva tenda em digué: "Acampa entre els fills de Jacob, fes d'Israel la teva heretat". M'ha creat abans del temps, des del principi, i mai més no deixaré d'existir. Li dono culte davant d'ell al temple sant. Així m'he establert a Sió, m'ha fet trobar repòs a la ciutat que ell i jo estimem, exerceixo el meu poder a Jerusalem. He tret brotada en un poble ple de glòria, en la possessió del Senyor, en la seva heretat.»

Salm responsorial

147:12-13, 14-15, 19-20 (R.: Jo 1:14)

Glorifica el Senyor, Jerusalem,
Sió, canta lloances al teu Déu,
que assegura les teves portes
i beneeix dintre teu els teus fills.*R. El qui és la Paraula es va fer home
i plantà entre nosaltres el seu tabernacle.
(O bé: Al·leluia.)*Manté la pau al teu territori
i et sacia amb la flor del blat.
Envia ordres a la terra,
i la seva paraula corre de pressa, no es
[detura. R.]Anuncia les seves paraules als fills de Jacob,
als fills d'Israel els seus decrets i decisions.
No ha obrat així amb cap altre poble,
no els ha fet conèixer les seves decisions. R.]

Lectura segona

Ef 1:3-6, 15-18

*Déu ens ha destinat a ser fills seus per
Jesucrist*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes

Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt del cel; ens elegí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irrepressibles als seus ulls. Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, que dóna lloança a la grandesa dels favors que ens ha

concedit en el seu Estimat.

Per això, ara que he sentit parlar de la fe que teniu en Jesús, el Senyor, i del vostre amor per tots els fidels, jo no em canso de donar gràcies per vosaltres, i us recordo en les meves pregàries, demanant al Déu de nostre Senyor Jesucrist, el Pare gloriós, que us concedeixi els dons espirituals d'una comprensió profunda i de la seva revelació, perquè conegueu de veritat qui és ell: demanant-li també que il·lumini la mirada interior del vostre cor, perquè conegueu a quina esperança ens ha cridat, quines riqueses de glòria us té reservades, l'heretat que ell us dóna entre els sants.

Al·leluia

Cf. 1Tm 3:16

*Glòria a vós, oh Crist, proclamat a tots els pobles;
glòria a vós, oh Crist, cregut en el món.*

Evangeli

Jo 1:1-18

*El qui és la Paraula es va fer home
i plantà entre nosaltres el seu tabernacle*

Lectura de l'evangeli segons sant Joan

Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. Era, doncs, amb Déu al principi. Per ell tot ha vingut a l'existència, i res del que ha vingut a existir no hi ha vingut sense ell. Tenia en ell la vida, i la Vida era la Llum dels homes. La Llum resplendeix en la foscor, però la foscor no ha pogut ofegar-la.

[Déu envià un home que es deia Joan. Era un testimoni; vingué a donar testimoni de la Llum, perquè per ell tothom arribés a la fe. Ell mateix no era la Llum; venia només a donar-ne testimoni.]

Existia el qui és la Llum veritable, la que, en venir al món, il·lumina tots els homes.

Era present al món, al món que li deu l'existència, però el món no l'ha reconegut. Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit. Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els concedeix poder ser fills de Déu. No són nascuts per descendència de sang, ni per voler d'un pare o pel voler humà, sinó de Déu mateix.

El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle, i hem contemplat la seva glòria, que li pertoca com a Fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat.

[Donant testimoni d'ell, Joan cridava: «És aquell de qui jo deia: El qui ve després de mi m'ha passat davant, perquè, abans que jo, ell ja existia.» De l'abundància de la seva plenitud tots nosaltres hem rebut gràcia sobre gràcia. Perquè la Llei, Déu la donà per Moisès, però la gràcia i la veritat ens ha vingut per Jesucrist.

Déu, ningú no l'ha vist mai; Déu Fill únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat.]

Quatre propostes per al 1999

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Estem començant el darrer any del segle xx. A l'interior de l'Església, arribem gairebé al terme d'aquesta llarga preparació que, guiats pel papa Joan Pau II, hem fet en aquests darrers quatre anys: dos de preparació remota, i dos de preparació pròxima. L'any 1999 serà el tercer, i l'immediat al Jubileu. Amb quin programa?

Un camí de conversió i de caritat

El Jubileu de l'any 2000 és essencialment cristològic: celebració del misteri de l'encarnació del Verb. Però per això mateix és també trinitari: només el Fill ha assumit la naturalesa humana, però l'obra de la salvació és de la Trinitat. Confessem la centralitat de Crist, que ens ha incorporat a la seva filiació pel baptisme; reconeixem la presència santificadora de l'Esperit en l'Església, i en cada un de nosaltres pel sagrament de la confirmació. Tota aquesta reali-

tat està en moviment vers un terme: «Tota la vida cristiana és com un gran pelegrinatge vers la casa del Pare... Aquest pelegrinatge afecta l'íntim de la persona, i s'estén després a la comunitat creient i a tot el gènere humà» (TMA, núm. 49).

Per a nosaltres, pecadors, el pelegrinatge vers el Pare és sempre un camí de conversió, amb el seu aspecte negatiu d'alliberament del pecat, i amb l'aspecte positiu de de l'elecció del bé. «Aquest és el context adequat, diu el Papa, per al redescobriments i la intensa celebració del sagrament de la penitència en el seu significat més profund» (TMA, núm. 50). Heus aquí el primer propòsit per a l'any 1999: redescobrir el sagrament de la penitència, a partir de la fe en Déu Pare misericordiós.

El segon propòsit està íntimament vinculat al primer: intensificar la caritat com amor de Déu i amor als germans. No hi ha conversió sense sortir d'un mateix, sense abraçar el Pare, sense reconèixer

els homes com a germans. Si la presència de l'Esperit en nosaltres era motiu per a l'esperança, l'amor misericordiós del Pare és la font i el punt de referència de la nostra caritat: «Sigueu misericordiosos com ho és el vostre Pare del cel!»

El propòsit d'intensificar la caritat no pot ser una simple declaració d'intencions. El Papa re-propòsa el tema de l'acció preferencial pels pobres, i suggereix accions concretes en l'àmbit de relacions internacionals: la condonació del deute extern, per exemple. Per a cadascun de nosaltres hi ha una versió més a l'abast: exercitar-se a posar el «moment del perdó» en totes les nostres relacions.

Dos compromisos ineludibles

Els altres dos propòsits per al 1999 els suggereix el Papa: «Dos compromisos seran ineludibles especialment durant aquest tercer any preparatori: la confrontació amb el secularisme i el diàleg amb les grans religions. Respecte

al primer, serà oportú afrontar la basta problemàtica de la crisi de civilització que s'ha manifestat sobretot en les nacions occidentals tecnològicament més desenvolupades, però interiorment empobrides per l'oblit i la marginació de Déu» (TMA, núm. 52).

Es tracta, en el fons, d'un propòsit de reafirmar el sentit de Déu en un món que el margina i d'enfortir el diàleg amb homes d'altres religions que l'adoren. És una característica creixent en els nostres dies la de viure «com si Déu no existís». En els mitjans de comunicació, en les obres d'art, en la vida familiar, en els espectacles, en la literatura. Déu és no solament absent sinó positivament marginat. Què podem esperar d'uns homes que fan això? La nostra afirmació de Déu no pot ser només de paraula: cal adorar-lo, lloar-lo, anunciar-lo, obeir-lo. Creure o no creure en Déu: heus aquí el tema bàsic per al sentit de la nostra existència en el temps.

petites homilies

Conèixer qui és ell

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Us recordo en les meves pregàries, demanant al Déu de nostre Senyor Jesucrist, el Pare gloriós, que us concedeixi els dons espirituals d'una comprensió profunda i de la seva revelació, perquè compregueu de veritat qui és ell. Conèixer Jesucrist: conèixer-lo de veritat. Sant Pau diu als efesis —l'Esperit ens ho diu a nosaltres—, que això és un do espiritual. Per això cal demanar-lo en la pregària i acollir-lo amb agraïment.

Els cristians som sensibles —i hauríem de ser-ho més encara— als problemes del món actual. Hem de saber estar atents als signes dels temps, diem. I diem bé. Massa sovint hem viscut d'esquena als homes i dones del món i massa sovint hem perdut el tren de la història. Però allò que és específicament cristià és viure en el món de cara als homes i entre els homes des de la fe en Jesucrist. Altrament no fem sinó el que fa tothom. Encara que no sigui cristià. A nosaltres se'ns demana que mirem el món amb els ulls de Jesús. I que amb el nostre capteniment diguem ben alt el resultat d'aquesta visió. Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, que dóna lloança a la grandesa dels favors que ens ha concedit en el seu estimat. Som prolongació de Jesús. Vet aquí la raó genuïna del ser cristià. I en som, no per

descendència de sang, ni per voler d'un pare o per voler humà, sinó de Déu mateix. Per això tot el nostre interès hauria d'estar centrat en l'acceptació del do espiritual d'una comprensió profunda i de la revelació de Déu, perquè compreguem de veritat qui és Jesucrist.

Comprendre profundament la humanitat de Crist. Perquè Jesús és home veritable amb totes les conseqüències que suposa aquesta afirmació, llevat del pecat. He tret brotada en un poble ple de glòria, en la possessió del Senyor, en la seva heretat. Home enmig dels homes i del món. Comprendre profundament la divinitat de Jesús. Perquè Jesucrist és veritablement Déu. Ell és la revelació plena de Déu. L'Emmanu-El. Déu enmig del poble. Déu ningú no l'ha vist mai; Déu Fill únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat. És a partir d'aquesta realitat reveladora que el cristià ha de dir, amb el to que li és propi, la justícia, la veritat, la llibertat, l'amor, la pau. Perquè coneguem a quina esperança ens ha cridat, quines riqueses de glòria us té reservades l'heretat que ell us dóna entre els sants. Conèixer Jesús. Descobrir-lo present en la humanitat. Aprendre el rostre humà de Déu. I els trets divins de l'home. De tot home i de tota dona. Nadons tots en mans de Déu. Això és Nadal.

diòcesis

Barcelona

MENORCA

S'estudia crear un Seminari Menor

CIUTADELLA.— El Consell del Presbiteri, reunit el 16 de desembre, va aprovar els pressupostos diocesans de 1999, va posar en comú la tasca de revisió del Directori Sacramental que es du a terme des de principis de curs i va estudiar la possibilitat d'obrir un Seminari Menor a la diòcesi. Sebastià Taltavull, vicari general, va destacar que aquest projecte vol ser una resposta vocacional al món dels adolescents, que és l'edat en què cal aprofundir la proposta vocacional. Sobretot si es tenen en compte les condicions especials de Menorca, on a partir dels 18 anys la majoria dels joves se'n van a estudiar a Barcelona o a Mallorca, com a norma general. Aquesta iniciativa també té el seu origen en la manca de vocacions al sacerdoci que pateix la diòcesi.

Pel que fa als pressupostos, les despeses més remarcables són les de personal, comunicació de béns i el capítol d'obres i restauracions. Cal remarcar també que la diòcesi, com en anys anteriors, destina el 0,7% dels pressupostos diocesans a projectes socials del Tercer Món. (G.F.M.)

TARRAGONA

Subhasta d'objectes de Mons. Torrella

TARRAGONA.— L'arquebisbe emèrit de Tarragona Mons. Ramon Torrella ha cedit una sèrie d'objectes personals a Càritas Diocesana per recollir diners a benefici de les persones més necessitades. Els objectes, que tenen fixat un donatiu inicial, estaran exposats en una vitrina al Palau Arquebisbal fins al 15 de gener. (G.S.)

Reis solidaris

■ Campanya de recollida de joguines per als nens necessitats

Foto: Anna S. Mir

Els infants viuen amb una il·lusió especial el Nadal.

BARCELONA.— En David té 9 anys. En David veu a la televisió com els nens són feliços amb les joguines que s'hi anuncien. Aquest any, Melcior, Gaspar i Baltasar passaran per cal David.

A Catalunya podem trobar molts Davids, nens que veuen passar el Nadal sense joguines. Durant aquestes dates, es constata com creix el nombre d'iniciatives solidàries envers diferents sectors de la població. Un d'aquests sectors són les famílies que no tenen prou recursos per comprar joguines als seus fills. És per això que, diverses entitats, empreses, associacions o particulars emprenen la tasca de recollir nines, camionets, ninots i tot un ampli ventall d'articles perquè cap infant, per Nadal, es quedi sense joguines.

Aquestes dates són viscudes amb alegria per tothom, però els infants, especialment, les viuen de forma més il·lusonada. Iniciatives com aquesta aconsegueixen, doncs, fer realitat el somni de molts infants de Catalunya.

La tasca de recollida de joguines ve impulsada per diferents entitats, com Cà-

ritas, Creu Roja, etc. o també per diverses associacions de voluntariat. Les iniciatives són moltes, però la finalitat és la mateixa. El voluntariat fa un crida a la qual la gent respon amb gran solidaritat. Podem trobar exemples com el d'una associació d'estudiants universitaris que ha organitzat una recollida de joguines per a una entitat que acull mares solteres.

Així doncs, d'il·lusió no en falta. I és precisament aquest sentiment el que es pot veure en els diferents casals del barri del Raval, on es treballa dia a dia amb nens i famílies necessitades. L'Estefania és una noia que treballa al Casal de la Parròquia del Carme, i així ens explicava la seva experiència en l'àmbit de la recollida de joguines.

—Com es porta a terme una iniciativa com aquesta?

—Bé, per fer una recollida de joguines, s'ha de partir de la realitat de les famílies del barri. El Raval és una zona on podem trobar infants necessitats, i són aquests els que rebran aquest regal. Entitats com Creu Roja són les que s'ocupen de recollir tot el material, i després el distribueixen per dos o tres seus del barri. Allí és on les famílies aniran a buscar les joguines.

—Us heu trobat mai amb problemes a l'hora de decidir qui necessita veritablement aquest servei?

—Sí. Passa que molts cops et vénen

Al costat de l'infant

L'Ernest treballa com a professor a la Universitat Autònoma de Barcelona, però dedica el temps lliure a estar amb els infants del casal de la parròquia de Sant Pau del Camp al barri del Raval. Aquesta tasca li permet un contacte diari amb els nens, i els vincles que es creen són molt especials, ja que aporten caliu i amistat als més petits. Realment, el casal es converteix en una segona casa per a l'infant. Aquest és el millor regal de Nadal.

famílies a recollir joguines quan realment podrien comprar els regals per als nens. És per aquest fet que ara els pares han de tenir un val, fet per l'assistent social, on se certifiqui que realment no poden comprar les joguines. Així s'eviten problemes.

—Tu estàs en un casal del Raval. Quina tasca es fa amb els nens?

—Aquí es treballa dia a dia amb ells. Hi ha infants de tota mena, des dels més necessitats als que es troben en un nivell mitjà. Els monitors d'aquí intentem fer un seguiment del nen mitjançant activitats de lleure, reforç escolar, etc. Penso que és important mantenir un contacte directe amb el nen.

Gerard Redó

27È PESSEBRE VIVENT D'OSONA

Els dies 25, 26 i 27 de desembre de 6 a 9 del vespre

Els dies 1, 3 i 6 de gener de 6 a 8 el vespre

El dia 10 de gener de 6,30 a 8 el vespre

Barcelona

Sembradors d'Evangelí

La parròquia de Sant Agustí celebra la diada missionera

BARCELONA.— La felicitació «Que tingui un Bon Nadal!», acompanyada del gest de posar un estel a la solapa de la jaqueta, ha estat el signe de la diada missionera

a Barcelona. Un nombrosíssim grup de nens i nenes de diferents parròquies es van escampar pels carrers de la ciutat, sembrant d'estels els vianants, el 20 de desembre.

La «comitiva» va finalitzar el recorregut a la parròquia de Sant Agustí, on es va celebrar un acte presidit per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles. A l'interior del temple, les guitarres acompanyaven els cants que dirigia la monitora. Hi havia molts nens, que arribaven cansats i feliços de la seva tasca missionera al llarg de tota la ciutat. Hi havia molts grups d'escoles, de catequesi infantil, i diferents col·lectius cristians d'infants de tota la diòcesi, que s'havien posat en contacte amb la delegació de Missions, per poder participar així en aquesta diada.

Un Nadal més autèntic

Els nens van repartir gratuïtament els estels als ciutadans, desitjant-los un bon Nadal en nom de tots els missioners que es troben en terres llunyanes. La Carme, de la delegació de Missions de l'arquebisbat de Barcelona, ens comentava l'esperit d'aquesta diada: «Aquest acte ja fa deu anys que se celebra. S'intenta donar una imatge del Nadal que no sigui la que es dona a través dels mitjans de comunicació, tan comercial. Volem un Nadal on Jesús sigui realment nat, sobretot de cara als infants. En aquest acte, fem pregària pensant en la universalitat de l'Església.»

Ser missioners

«Senyor, us donem gràcies perquè ens heu cridat a formar part de l'Església i, pel

L'acte ja fa deu anys que se celebra.

baptisme, ens heu fet anunciadors de l'Evangelí a tot arreu. Us demanem que també nosaltres sapiguem comunicar esperança a tots els homes, com ho fan els missioners que treballen en tots els pobles del món», va pregar el cardenal. L'arquebisbe va continuar recordant la tasca dels missioners en remarcar als infants: «Vosaltres, avui, heu fet també una mica de missioners, ja que heu estat escampant per les places i els carrers la vinguda de Jesús.»

El Nacho, el Sergi i el Jaume eren presents a la diada missionera, i així opinaven sobre diversos temes:

—Què se celebra avui?

—Avui és el dia dels estels, dels missio-

ners. Els missioners són les persones que ajuden els nens pobres, i estimen molt Déu. Ah!, nosaltres també l'estimem molt.

—Què voldrieu que passés aquest Nadal?

—Que els nens pobres siguin feliços, i que tinguin diners, perquè no siguin mai més pobres i puguin menjar.

—Què voleu demanar a Jesús, ara que naixerà novament?

—Li volem demanar que tots els nens tinguin casa i família, i que no passi com en els llocs on els fan mal i ningú no els ajuda. També que no hi hagi gent dolenta.

Gerard Redó

TORTOSA

Deu anys del Sínode Diocesà

TORTOSA.— Totes les parròquies de la diòcesi van respondre afirmativament a la pregunta «Creieu que els quatre principals objectius del Sínode Diocesà, clausurat el 29 de novembre de 1988, s'han aconseguit?»; «en quina mesura?»; «per què?». Això quan es compleixen deu anys del Sínode (1984-1988).

Segons fonts oficials del bisbat algunes de les realitats assolides han estat: la distribució de gairebé dos mil exemplars de la Bíblia catalana Interconfessional; els cursos bíblics duts a terme en vuit arxiprestats; les més de 200 hores lectives de la Bíblia en el programa de l'Institut diocesà de Teologia; la distribució als preveres dels documents més importants del Magisteri; l'organització cada any dels cursets diocesans de catequesi i de diverses trobades de professors de religió; la residència sacerdotal per a ancians i malalts, etc.

També és cert que d'aquells grups d'estudi sinodal n'hi ha molts que ara funcionen com a catequesi d'adults i/o consells pastorals. De cara al futur, el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, parla de «ventejar la cendra per redescobrir el caliu sinodal i encendre, després, la flama del Sínode que ens contagii novament. Tot això ho hem de fer mirant l'any 2000». (J.B.B.)

Tu també tens dret a estar ben informat

subscriu-te

a

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Nom ..... Adreça.....

D.P..... Població ..... Província..... Tel .....

Em subscric a "CATALUNYA CRISTIANA" català/caçtellà per l'import: anual (52 números) de 11.180 ptes.
 semestral (26 números) de 5.590 ptes.

El pagament de la subscripció el faré mitjançant:

domiciliació bancària (en aquest cas emplea l'ordre de domiciliació)

xec nominatiu que adjunto

transferència al CC del setmanari

2	1	0	0
---	---	---	---

3	0	1	3
---	---	---	---

2	0
---	---

2	2	0	0	3	9	1	7	4	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Data.....

Signatura del titular del compte/líbreta .....

El Congrés Eucarístic Nacional i la Trobada Europea de Joves, actes centrals de l'Any Jubilar Compostel·là

Santiago: camí de fe

El 31 de desembre, amb l'obertura de la Porta Santa o «gran Porta del Perdó» de la catedral de Santiago, s'enceten els actes de l'Any Jubilar Compostel·là. Aquest serà el 117

Any Sant Xacobeu, des que el papa Calixt II, el 1122, va concedir aquesta gràcia de remissió espiritual a Compostel·la. El papa Alexandre III, el 1179, en la butlla *Regis Aeterni* li va

donar perpetuïtat. Cada vegada que la festa de l'apòstol sant Jaume, 25 de juliol, cau en diumenge és Any Sant, cosa que passa cada 11, 6, 5 i 6 anys.

Segons l'arquebisbe de Santiago, Mons. Julián Barrio, l'Any Jubilar Compostel·là que ara comença és «un any de perdó dels pecats i de les penes pels pecats, any de reconciliació entre els adversaris, any de múltiples conversions i de penitència sacramental i extrasacramental». Entre els objectius d'aquest Any Sant destaquen: afavorir la fe i el testimoni dels cristians mitjançant la conversió i la predicació, promoure la santedat a través de la pregària i la caritat, i animar a l'evangelització de la societat. «L'Any Sant —continua Mons. Barrio— cerca fer efectiva aquesta renovació personal, interior i conseqüentment exterior, en certs aspectes, sota el signe de la reconciliació.»

L'Any Jubilar és un temps en què l'Església concedeix gràcies espirituals als fidels. El papa Lleó XIII va afirmar en la butlla *Deus Omnipotens* que els privilegis del Jubileu compostel·là «consisteixen en indulgència plenària i remissió de tots els pecats, aplicable també a través de sufragi a les ànimes del purgatori, als cristians de tots dos sexes veritablement penedit». Però per aconseguir el Jubileu s'han de complir unes condicions: visitar la catedral de Santiago i la tomba apostòlica, fer alguna pregària, i rebre els sacraments de la penitència (pot ser durant els 15 dies anteriors o posteriors) i l'eucaristia.

La meta: Santiago

Segons la tradició, l'apòstol sant Jaume, fill de Zebedeu, va venir a la Península a predicar l'Evangeli i va arribar fins a la desembocadura del riu Ulla. En tornar a Palestina va ser decapitat per Herodes Agripa i els seus deixebles van traslladar-ne el cos fins a Iria Flavia, on el van enterrar en un bosc. Al *Campus Stellae* es va trobar el seu sepulcre l'any 812, gràcies a un ermità que havia observat resplendors i càntics en aquell indret i ho havia comunicat al bisbe d'Iria Flavia, Teodomir. El rei Alfons II va proclamar sant Jaume patró del regne i va manar aixecar un santuari que més tard esdevindria catedral.

La troballa de la tomba de sant Jaume va tenir lloc en un moment en què la península Ibèrica era ocupada pels musulmans i el pelegrinatge va implicar un nou impuls per als cristians en la lluita contra «l'infidel». El Camí de Santiago va sig-

La Porta Santa de la catedral de Compostel·la.

nificar l'arribada de la cultura europea, la millora de la xarxa de camins i el desenvolupament de centres d'acollida per als pelegrins. Va ser el centre de pelegrinatge de la cristiandat, especialment en-

tre els segles XII i XIII, i va contribuir a formar una consciència comuna europea.

Joan Pau II va dir, en una allocució pronunciada el 19 d'agost de 1989 a la plaça d'Obradoiro, que «Santiago de

Compostel·la continua sent la tenda de la trobada, la meta del pelegrí, el signe eloqüent de l'Església pelegrina i missionera, penitent, caminant, pregant i evangelitzadora». Així ho corroboren els 25.179 pelegrins que van arribar a Santiago el 1997.

Cada pelegrí fa el seu propi camí, però quan es parla del Camí de Santiago ens referim al Camí Francès. Aquesta ruta neix tradicionalment de quatre punts: París, Vézelay, Le Puy i Arlés, i s'uneixen en un sol trajecte a Puente la Reina. Actualment són vuit els camins de la xarxa xacobeu que la Xunta de Galícia recupera i potencia: Camí de Fisterra-Muxía, Ruta del Mar d'Arousa i riu Ulla,

«L'Any Sant cerca fer efectiva aquesta renovació personal, interior i exterior, en certs aspectes, sota el signe de la reconciliació»

Camí Portuguès, Via de la Plata, Camí Francès, Camí del Nord, Camí de Fonsagrada i Camí Anglès.

La fe, motor del pelegrí

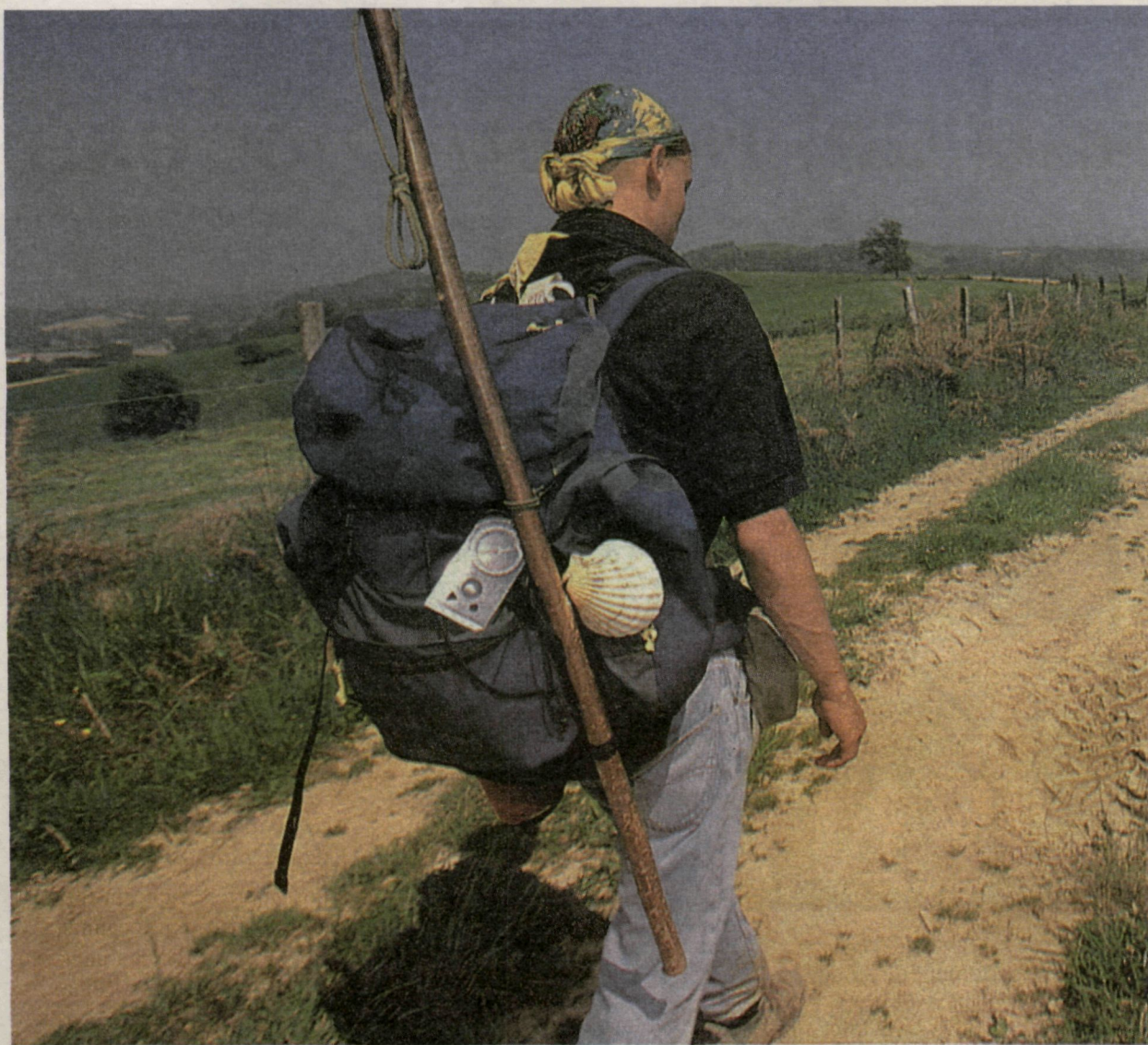
Mons. Barrio assegura que «recórrer el Camí ha de ser un acte espiritual, que només es pot entendre quan hi ha aquesta sensibilitat. El que dóna sentit al Camí és l'arribada, la trobada amb la tomba de l'apòstol. Mai no s'ha de fer sol perquè la fe s'ha de viure fraternalment, en comunitat». L'arquebisbe de Santiago espera que enguany prop de vuit milions de pelegrins abracin la imatge de l'apòstol, com a signe de la trobada amb l'«Amic» després del pelegrinatge.

Des de l'Oficina d'Acollida al Pelegrí s'assenyala que el pelegrinatge més important és el que es fa a peu i recorda que per aconseguir «La Compostel·la», la certificació oficial per als que fan el pelegrinatge, cal fer el Camí a peu o a cavall (almenys 100 km) o en bicicleta (almenys 200 km) i fer el pelegrinatge

Consells per al Camí

- **Silenci:** el Camí no és només per parlar, també per escoltar. Per escoltar en el teu interior tota la creació que ens envolta, Déu.
- **No tenir pressa:** el món no creu en Déu, no té experiència del sagrat perquè no té silenci i li sobren presses. Envers el Misteri s'hi va a poc a poc, sense pressa, caminant, que és el ritme humà.
- **Soledat:** tu sol de cara al cel, de cara a la terra, de cara a Déu.
- **Esforç:** caminar. En nom dels autèntics i esforçats pelegrins: no fem el Camí confortable. L'espirit s'afina amb l'esforç.
- **Gratuïtat:** l'alberg de franc, el somriure gratuït, el sol gratuït, Déu i la vida de franc. És una «riquesa» que tenim en el Camí i que no podem perdre.

Vicente Malavia

El pelegrinatge ha de tenir un sentit cristià.

amb un sentit cristià: «El Camí no és simplement una excursió, cal promoure el pelegrinatge i educar en la fe cristiana perquè la gent hi vagi preparada.»

Entre els pelegrins que van anar a Santiago l'últim Any Sant, el 1993, destaca el testimoni de Francisco, un jubilat madrileny que hi va anar a peu des de Roncesvalles: «Vaig sortir als 90 dies de ser operat d'un càncer. El Camí em va servir de molt. Crec que el fruit més gran el vaig obtenir durant les llargues hores en solitari en diàleg amb les meves petjades. Desitjo més que abans viure i fer el bé a tothom.» També cal assenyalar l'experiència d'un pelegrí català: «He estat més a prop de Déu. Ell ha estat amb mi durant el Camí. He après a conèixe'm i a veure la llum del meu interior que ha il·luminat la meua vida. La meua vida ha canviat. Gràcies per haver-me guiat pel camí de la fe.»

La majoria de pelegrins són espanyols i francesos: 17.508 i 1.729 respectivament, segons xifres de 1997. Molts d'aquests pelegrins llueixen els símbols xacobeus al llarg del Camí: la vieira, l'estrella, la creu de sant Jaume, el bastó, la carabassa i el sarró.

Dues cites destacades

Des del 26 fins al 29 de maig Santiago acollirà el Congrés Eucarístic Nacional. Per a l'arquebisbe de Santiago, «aquest Congrés ha d'insistir en el gest evangèlic de sortir a les cruïlles dels camins per on pelegrina el nostre poble per convidar tothom a participar en el Ban-

«El que dóna sentit al Camí és l'arribada, la trobada amb la tomba de l'apòstol. Mai no s'ha de fer sol perquè la fe cal viure-la fraternalment»

Al final... Santiago

*Abans de sortir cal preparar bé el pelegrinatge: demanar una carta de recomanació (credencial) a la parròquia, bisbat, confraria, etc., on s'acredita que s'inicia el viatge com a pelegrí o pelegrina. Per informar-se de les dades que hi ha a la credencial (les distàncies, els refugis, etc.) es recomana adquirir una Guia del Camí.

*Durant el Camí: la carta s'ha d'anar presentant als refugis del Camí i en els principals llocs per on es pelegrina per segellar-la, almenys un cop al dia. És imprescindible per rebre La Compostel·la. Si no s'ha aconseguit la credencial al lloc d'origen, es pot demanar al punt de partida del pelegrinatge.

Si es fa el Camí com a «pelegrí autèntic» es poden fer servir els refugis que hi ha al llarg del trajecte. Als refugis o albergs es convenient donar algun donatiu per a les despeses de manteniment.

*A Santiago: a l'Oficina d'Acollida del Pelegrí (Rúa del Villar, 1, 1r, tel. 981 562 419 - 566 577) es rep els pelegrins i se'ls posa l'últim segell. D'aquesta manera se'ls concedeix La Compostel·la.

La catedral romandrà oberta de 7.00 a 21.00 hores. Tots els dies se celebra la Missa del Pelegrí a les 12.00 hores, on se citen i es dóna la benvinguda als pelegrins.

A més de rebre els sacraments de la penitència i de l'eucaristia, el pelegrí ha de visitar la tomba de l'apòstol, on es resa el credo, i ha d'abraçar la imatge de sant Jaume. També pot pregar a la capella de la Comunió, on hi ha el Santíssim permanentment exposat i visitar la capella del Pilar. Molts pelegrins posen la mà a la columna de Jesét, al Pòrtic de la Glòria, com a reconeixement de Jesucrist com a veritable Déu i veritable home.

(C.C.)

Plegària del pelegrí

Apòstol sant Jaume,
escollit entre els primers,
vas ser el primer de beure
el calze del Senyor,
i ets el gran protector
dels pelegrins;
fes-nos forts en la fe
i alegres en l'esperança,
en el nostre caminar
de pelegrins
seguint el camí
de la vida cristiana
i encoratja'ns perquè,
finalment,
abastem la glòria
de Déu Pare.
Amén

quet de l'Eucaristia, font de vida cristiana».

Durant el Congrés es farà una col·lecta especial per a les esglésies necessitades, relacionada amb projectes d'evangelització. Així mateix, la Conferència Episcopal espanyola celebrarà a Santiago, amb motiu del pelegrinatge dels bisbes, una Assemblea extraordinària per dirigir un missatge sobre l'Eucaristia, al final del Congrés Eucarístic.

Una altra cita important tindrà lloc del 4 al 8 d'agost. Es tracta de la Trobada Europea de Joves, sota el lema «En la teua Paraula... Podem», «un fòrum obert a la discussió i al debat on la joventut, protagonista del Tercer Mil·lenni, busqui solucions reals que serveixin per al desenvolupament de la nova societat», explica el cap de premsa de la Trobada, José María Román. Durant quatre dies les activitats se centraran en quatre punts: espiritualitat, diàleg i reflexió, espais lúdics, i espectacles. També hi haurà tallers, seminaris, taules rodones, trobades i vetlles.

Cada dia es dedicarà a un valor humà: vida, amor i solidaritat. L'últim dia se celebrarà una Eucaristia al Monte del Gozo i «des de Santiago es recordarà als joves la trobada mundial de la joventut de l'Any Jubilar 2000 a Roma», avança Mons. Barrio.

Prèviament, entre el 23 i el 28 de juliol, la ciutat acollirà la IX Trobada de l'Associació d'Universitaris Catòlics Europeus (AUCE). El tema de la Trobada és «Les religions monoteistes: camins cap a Déu».

Rosa María Jané Chueca

Urgell

A punt l'inventari del Museu Diocesà

■ El catàleg identifica cada obra detalladament

LA SEU D'URGELL.— Ernest Alcoba, historiador i museòleg, ha trigat tres mesos a preparar l'inventari i el catàleg de les peces del Museu Diocesà d'Urgell, de la Seu d'Urgell. Es tracta aproximadament de 900 peces, de les quals una tercera part ja havia estat catalogada pel prevere Albert Vives.

Ernest Alcoba ha redactat la fitxa descriptiva de cada peça, la inscripció en el llibre de registre, ha fet la fotografia numerada de cada objecte i l'ha inscrit al DAC, la documentació informatitzada indicada per la Generalitat de Catalunya. La tasca ha implicat tres mesos de feina, des de l'1 d'octubre fins al 30 de desembre, però és bàsica per a la identificació i catalogació de cada obra d'art. Les despeses han anat a càrrec del Museu Diocesà d'Urgell, que va encarregar el treball i l'ha supervisat.

El treball d'inventariar i catalogar el fons fa possible conèixer amb exactitud el nombre de peces d'art del Museu Diocesà i el catàleg identifica detalladament cada obra: en qualifica el valor artístic, en proporciona dades documentades per a la història i, en cas de desaparició, en facilita la recuperació. En el fons del Museu Diocesà destaquen el beatus de Liébana, una rica i variada iconografia del romànic i del gòtic, el retaule d'Abella de la Conca, entre la pintura gòtica sobre taula, i nombroses peces de gran valor històric i artístic. Amb motiu de les festes de Nadal s'hi ofereix enguany una exposició de pessebres.

Antoni Mirabet

AVORTAMENT: No és legal. És letal.

No estàs sola. PRO VIDA ha ajudat més de 15.000 mares amb aliments, allotjament, atenció mèdica, psicològica, econòmica i laboral.
No avortis. Truca.
Viu i deixa'l viure.

FEDERACION ESPAÑOLA DE ASOCIACIONES PRO VIDA

N.I.F. G08840977

LLAMA Y VIVE

93 204 71 11 / 91 548 25 26

ALBACETE. 967 52 34 76 - ALACANT. 965 20 98 71 - BADAJOZ. 924 25 13 53 - BARCELONA. 932 04 71 11 - BILBAO. 944 15 55 19 - CARTAGENA. 968 12 27 76 - CASTELLÓ. 964 25 24 10 - CORDOVA. 957 49 28 57 - CONCA. 969 23 29 80 - GIJÓN. 985 34 73 45 - GIRONA. 972 22 76 22 - JAEN. 953 24 33 28 - JEREZ. 956 34 04 31 - LLEÓ. 987 25 69 58 - LUGO. 982 22 53 70 - MADRID. 915 48 25 26 - MADRID. 914 35 17 28 - MAIRENA DEL ALCOR. 955 94 27 97 - MALAGA. 952 21 66 11 - MÚRCIA. 968 21 82 22 - ORENSE. 988 24 51 66 - OVIEDO. 985 25 91 31 - PALÈNCIA. 979 72 89 54 - PAMPLONA. 948 22 44 73 - SANTANDER. 942 33 49 96 - SEGOVIA. 921 42 42 15 - SEVILLA. 954 27 89 50 - VALÈNCIA. 963 52 51 91 - VALLADOLID. 983 33 30 32 - VIGO. 986 26 17 16 - VITORIA. 945 27 16 19 - SARAGOSSA. 976 20 00 66

Vitralls artístics a l'església d'Encamp

ENCAMP.— El temple de Santa Eulàlia d'Encamp, a Andorra, ha estat adornat amb vitralls artístics, obra de J. M. Bonet. La reforma culmina les obres de remodelació i ampliació del temple dutes a terme el 1989. Quatre grans vitralls, de 3x2 m, ornamenten l'ala sud del temple i diversos motius eucarístics, en mides més reduïdes, coronen el mur nord. Un dibuix de la Mare de Déu de Meritxell, patrona d'Andorra, tanca i ornamenta l'ull de bou del fons del temple, i també s'han col·locat vitralls a les quatre espitlleres del temple romànic. (A.M.)

TORTOSA

«No els oblidem; reconstruïm Hondures»

TORTOSA.— El bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, ha encomanat a les delegacions diocesanes de Missions i de Càritas una campanya pro Hondures. La consigna és: «No els oblidem; reconstruïm Hondures.» El 21 de desembre arribava a Tortosa procedent d'Hondures Gerard Robres, missioner laic que juntament amb dos missioners més de Benicarló i Roquetes, ha treballat en la diòcesi de San Pedro de Sula.

Si bé la meta és llunyana, el somni de Mons. Salinas és l'agermanament de totes dues diòcesis. Tortosa apadrinaria un equip de capellans i laics i, a canvi, rebria la vivència de la fe encarnada en el Tercer Món. La campanya, a més de conscienciar, vol recollir diners per invertir-los en infraestructures. (J.B.B.)

Tarragona

Un moment de la classe.

BARCELONA

Èxit de les trobades de catequistes d'Advent

BARCELONA.— Unes 2.025 persones van participar en les vuit trobades de catequistes Advent 98 que, organitzades per la delegació de Catequesi de l'arquebisbat de Barcelona, es van celebrar des del 27 de novembre fins a l'11 de desembre. Quant a la trobada de cloenda, que va tenir lloc a la catedral de Barcelona el 17 de desembre, es van comptar fins a 450 participants.

Francesc Riu, delegat de Catequesi, ha destacat que «la realització ha superat totes les expectatives tant pel que fa al nombre de participants com al clima creat: els catequistes han agraït les trobades i han demanat que es repetissin». Des de la delegació, doncs, es preveu organitzar una experiència similar de cara a l'any vinent. No obstant això, Francesc Riu ha lamentat que a molts catequistes no els havia arribat informació sobre les trobades; una mancança que la delegació mirarà d'esmenar en properes convocatòries.

La valoració global és, per tant, que «el nombre de participants indica el grau d'interès que la convocatòria ha suscitat» i que «el grau d'assoliment dels objectius proposats és força elevat, en la mesura que centenars de catequistes han tingut ocasió de prendre consciència de formar part d'una Església diocesana que ha optat per potenciar l'acció catequètica en el bienni 1998-2000 i que compta amb els catequistes». (C.M.)

Filòlegs i historiadors parlen de la Franja

BARCELONA.— Amics de la Franja, amb la col·laboració del Grup d'Estudis Nacionalistes, va organitzar un cicle de conferències sobre «La realitat històrica de la Franja» que es va cloure el 15 de desembre. Precisament l'últim dia van haver-hi dues ponències introductòries: a càrrec l'una d'Anscari Manuel Mundó, professor emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, que va parlar d'«Els precedents històrics de la Franja», i a càrrec l'altra de Joaquim Monclús, historiador de la Franja i director de la Fundació Noesi, que va parlar d'«Els límits eclesiàstics de les diòcesis de Lleida i Tortosa a la Franja». Monclús va argumentar que la segregació de la diòcesi de Lleida responia a una qüestió política: quan després de la dictadura «Catalunya recupera les institucions, Aragó té por que les poblacions de la Franja s'incorporin al Principat mitjançant, per exemple, un referèndum. Per evitar-ho decideixen dominar-les des del punt de vista eclesiàstic i a partir de 1978 llancen una campanya que els ha costat vint anys».

Seguidament va tenir lloc una taula rodona amb la participació de Mons. Antoni

Deig, bisbe de Solsona; Miquel Batllori, professor emèrit de la Universitat Gregoriana de Roma; Antoni M. Badia i Margarit, catedràtic emèrit de la Universitat de Barcelona, Anscari Manuel i Joaquim Monclús. Entre d'altres qüestions Badia i Margarit va apuntar que «un dels punts forts de l'acció és convèncer la gent senzilla de la Franja que no hi ha cap contradicció entre, d'una banda, ésser i sentir-se aragonesos i, de l'altra, parlar català per unes determinades raons històriques».

Amics de la Franja és, tal com indiquen en la seva carta de presentació, «una associació que s'ha constituït per estrenyer els lligams històrics, socials, econòmics o artístics entre dues zones diferenciades: el Principat de Catalunya i la Franja de Ponent». Des d'Amics de la Franja es va destacar que «l'objectiu d'aquestes conferències és conscienciar la gent del Principat del que s'ha fet en solidaritat amb tota la problemàtica de la Franja, tant des del punt de vista cristià com des del punt de vista nacional». «No hem de deixar que se sentin sols, sinó que arreu del Principat hi ha d'haver la sensibilitat de fer-nos-hi presents, la sensibilitat que hem d'actuar», van manifestar. (C.M.)

Cristianisme i literatura catalana

TARRAGONA.— L'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós (Insf) de Tarragona ha programat per tercer any consecutiu una assignatura sobre Literatura Catalana i Cristianisme, en una experiència acadèmica força inèdita que lliga tots dos àmbits.

Una altra particularitat de l'assignatura, que és una optativa de primer curs, és que no té un sol professor sinó que cada sessió va dedicada a un autor i és impartida per un professor diferent, de manera que funciona també com un cicle de conferències.

Armand Puig, director de l'Insf, creu que l'assignatura és representativa de la voluntat del centre de «promocionar el diàleg entre fe i cultura». L'Insf és l'únic institut de Ciències Religioses que dedica una assignatura a aquesta matèria. «Volem mostrar d'alguna manera la relació entre la història de la cultura catalana i el cristianisme, que té un paper importantíssim com a motor del pensament de molts autors», explica. En el pla acadèmic, l'assignatura també permet «establir punts de connexió entre l'Insf i la Universitat Rovira i Virgili (URV)», ja que molts dels

professors pertanyen al seu departament de Filologia Catalana.

Per exemple, aquest curs hi participen tres doctors de la URV: Josep Maria Pujol parla de Cerverí de Girona; Joaquim Mallafré, de Joan Sales, i Jordi Ginebra dels implícits ètics de l'opció lingüística dels escriptors catalans del segle xx. El cicle es completa amb dues sessions sobre Ramon Llull a càrrec de Domingo Escuder, rector del Seminari de Tortosa, i dues més sobre Carles Cardó a càrrec de Lluís Moncunill. Els continguts varien lleugerament cada curs, i en anys anteriors s'han abordat altres escriptors com Josep Carner, Jacint Verdaguer o el rei Jaume I. Generalment es dedica una part de la sessió a ubicar l'autor i una segona a l'anàlisi d'una obra concreta.

Guillermo Soler

La recepta de la Tieta Montserrat

Aquest espai publicitari val
10.995 ptes. + 16% d'IVA.

Vostè contracta l'espai i la seva empresa sortirà
al costat de la recepta de cuina de la tieta
Montserrat.

D'aquesta manera, més de 40.000 persones
coneixeran el seu producte.

Demani informació al departament de publicitat,
tel. 934 905 988.

De ben segur que pensarà que ha estat una
bona idea.

Lleida

Mons. Malla celebra les noces d'or sacerdotals

■ Preveres de la Franja entre els concelebrants

LLEIDA.— El bisbe de Lleida, Mons. Ramon Malla, va celebrar el 19 de desembre les noces d'or sacerdotals a la catedral. Més de setanta sacerdots i religiosos de les parròquies de la ciutat i pobles de la diòcesi, així com altres vinguts de diverses parròquies de la Franja pertanyents ara a la diòcesi de Barbastre Montsó, van concelebrar l'eucaristia.

Les primeres autoritats de Lleida també van assistir a l'acte religiós: l'alcalde, Antoni Siurana; el delegat de govern de la Generalitat, Josep Giné; el sotsdelegat del govern central, Joan Barios, i el delegat de Cultura de la Generalitat, Francesc Vidal.

En l'homilia, el bisbe Malla va fer memòria de la seva ordenació, que va tenir lloc a Salamanca el 19 de desembre de 1948, dient: «Poc podia pensar quan vaig ser ordenat que després de 50 anys podria celebrar les meves noces d'or amb tots vosaltres, al servei del poble i de la diòcesi de Lleida. Dono gràcies a Déu

ahora que vull enaltir el do del sacerdoti, tot afirmant que la nostra missió en el món és una missió diferent de la d'altres, fent present l'Evangeli de Crist, vivint amb despreniment i fidels a la nostra vocació i a l'amor de Déu.»

El bisbe Malla va dir tot seguit que en aquests 50 anys de sacerdoti ha constatat que les coses bones hi són perquè Déu hi és al costat. En les seves paraules també es va referir a les mancances i limitacions humanes: «Les nostres limitacions ens han de fer baixar el cap davant de Déu i dels homes, encara que tot seguit hem de tornar a aixecar-lo per continuar endavant

sense defallir.» Va finalitzar l'homilia amb paraules d'agraïment: «Gràcies a tots per aquest exemple i testimoni de comunió amb el vostre bisbe.»

Abans de l'ofertori va tenir lloc una col·lecta especial que, per voluntat de Mons. Malla, serà lliurada a Càritas perquè sigui destinada a un dels seus projectes d'ajuda humanitària per als damnificats de Centreamèrica.

Felicitaçió de Joan Pau II

El papa Joan Pau II va enviar al bisbe Malla el 12 de novembre una carta pastoral en què el felicitava pels seus 50 anys de sacerdoti. La carta fou llegida moments abans de cloure la celebració a la catedral de Lleida: «Nós també volem expressar uns bons auguris i desitjos de felicitat amb motiu d'un esdeveniment tan gran. En pensar en tu, la nostra ment

es dirigeix també envers la trajectòria de tota la teva sol·lícita activitat.» Tot seguit fa esment de la vida sacerdotal i episcopal del bisbe Malla, alhora que es refereix al seu «esperit prudent i zel fervorós per la salvació de les ànimes. Dotat d'experiència, has procurat —diu Joan Pau II— enriquir la diòcesi amb una adequada organització administrativa i pastoral».

El Papa clou la seva carta amb aquestes paraules: «Tot el teu ministeri, exercit amb peculiar entusiasme, ha contribuït veritablement a la glòria de Déu i a l'honor de tota l'Església i dels fidels que t'han estat confiats. Tot això és motiu, venerable germà, perquè, tot donant-li gràcies fervents, lloïs degudament el dispensador de tots els béns, que t'ha constituït ministre de la seva bondat.»

Jordi Curcó

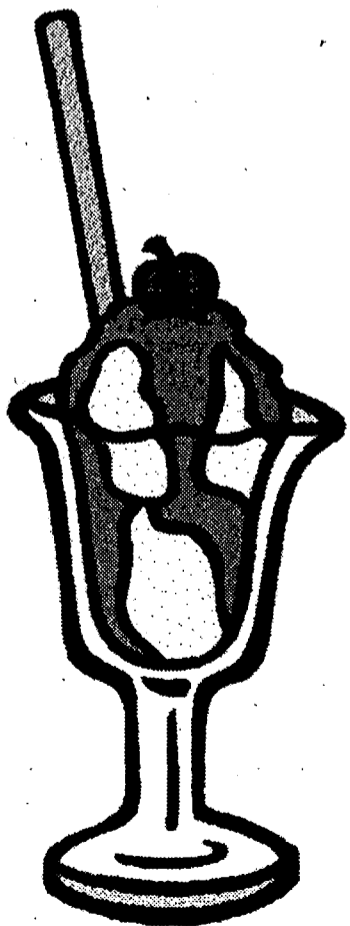
SOLSONA

Campanya per recuperar la capella de Palau

BAGÀ.— L'Associació Medieval de Bagà, els Amics dels Monuments i l'Ajuntament pretenen endegar la campanya «Recuperem la capella de Palau.» Els treballs consisteixen a consolidar la teulada i a recuperar l'interior de la capella que es troba en estat ruïnós.

La capella de Santa Maria de Palau es troba encimbellada al capdamunt de la vila de Bagà, al lloc de la primitiva església de Santa Maria del Castell de Bagà (s. XIII). Actualment presenta una façana amb uns esgrafiats barrocs i amb una inscripció on figura la data de 1779 corresponent a una de les restauracions que ha sofert el temple al llarg de la història. (C.C.)

Marroquins a Catalunya

■ Catalunya acull, actualment, més de 35.000 immigrants marroquins

Ara fa tres anys que es va constituir ATIME-Catalunya, Associació de Treballadors i Immigrants Marroquins a Catalunya. Una associació que lluita perquè els immigrants procedents de les terres marroquines

que arriben aquí en condicions sovint deplorables puguin adaptar-se plenament a la nostra cultura i a la nostra societat. Una societat en general no hostil però sí esquerpa a l'hora d'acollir-los.

Els marroquins que aconsegueixen creuar l'estret de Gibraltar driblant com poden —amb les tàctiques més premeditades i inversemblants— la policia espanyola, arriben a l'Estat espanyol i a Catalunya amb l'esperança de trobar-hi una feina i una societat que els obri les portes de bat a bat, que els faciliti la plena inserció, en definitiva, que els tracti amb germanor.

Però la realitat és ben crua per a ells. No tan sols arriben aquí amb les mans buides i sense feina, sinó que a més es troben una societat que els rep amb una indiferència humiliant i que els manté al marge. N'hi ha, però, que van més enllà de la indiferència. «Els casos de racisme que es tradueixen en una actitud hostil cap a nosaltres, els marroquins, són per sort ben pocs, típics d'un col·lectiu minoritari en la societat catalana», afirma Mohamed Derdabi, president de l'Associació de Treballadors i Immigrants Marroquins a Catalunya, ATIME-C. Feia pocs dies, però, que l'associació havia rebut amenaces telefòniques al contestador automàtic en què, segons explica Derdabi, una veu anònima calumniava la seva ètnia i els pressionava perquè marxessin del seu país. «No hem de fer cas d'aquestes amenaces. Si ho féssim, viuríem sempre amb por, i no val la pena.»

Atenció social i jurídica

És per això que l'any 1995 va néixer ATIME-Catalunya, per unir tots els immigrants marroquins establerts a Catalunya en el comú anhel de la plena adaptació social. Des de la seva funda-

Un grup de marroquins al barri del Raval de Barcelona.

ció, l'entitat ja representa més de 1.000 marroquins sobre un total de 35.000 que hi ha a Catalunya.

L'entitat té la seva seu central al barri del Raval del districte de Ciutat Vella de Barcelona. «La seu central de la nostra associació és aquí, al Raval, perquè molts de nosaltres hi tenim la nostra vida feta. Però també tenim altres seus a d'altres capitals catalanes que fan la nostra mateixa tasca», diu Mohamed Derdabi. Ell ja fa sis anys que es va establir a Catalunya, i assegura que «és important que els que arriben ara vinguin a la nostra associació, perquè nosaltres els podem ajudar molt, podem fer que no se sentin desprotegits en un país nou».

ATIME Catalunya proporciona als immigrants tota mena d'ajuts perquè puguin fer una vida totalment normal. L'entitat té assistents socials especialitzats en l'orientació d'immigrants a l'ho-

ra de pal·liar les seves mancances principals, que acostumen a ser el tema de l'habitatge i el laboral —la situació està difícil per a tothom—, i el de salut i escolarització.

A més, l'entitat els proporciona també advocats especialitzats en temes d'estrangeria civil i penal. «La nostra associació fa el paper d'intermediari entre els immigrants que no consten com a ciutadans i l'administració», afirma Derdabi. Quan aconsegueixen la nacionalitat, els immigrants reben ajuts jurídics a l'hora, per exemple, de fer la declaració de la renda.

Per finançar tots aquests ajuts, cada soci paga una quota per mantenir les infraestructures de l'entitat. A més, l'entitat rep subvencions econòmiques de la Generalitat de Catalunya, de l'Ajuntament de Barcelona, d'ATIME Espanya —l'associació és d'àmbit estatal— i d'al-

tres entitats. «La Generalitat s'hauria d'implicar més. Hi ha una contradicció, ja que la situació dels marroquins a Catalunya està millorant molt, cada cop ens hi sentim millor, tot i que encara queden coses per fer. En canvi, la situació a l'estret s'està agreujant. Crec que hi hauria d'haver una tasca de cooperació entre els governs del Marroc i de Catalunya», diu el president d'ATIME-Catalunya.

Difondre la cultura

Els immigrants que s'adrecen a ATIME reben, a més, classes d'alfabetització, ja que molts d'ells no saben ni parlar ni escriure en català i castellà. També poden fer tallers d'expressió, de pintura,

de manualitats...

Una altra de les tasques que fa l'associació és difondre la cultura del Marroc mitjançant conferències, xerrades, col·loquis, participant en festes. D'això se n'encarrega la secció dels joves que, entre d'altres coses, també fan un programa de ràdio anomenat «Qüestió àrab».

Perquè ATIME Catalunya vol fer saber a la gent que al Marroc no tot són problemes i que la seva és una cultura digna de ser respectada.

Jordi Miró

ATIME-CATALUNYA
C/SANT VIVENÇ, 20 BAIOS
08001 BARCELONA
TEL. I FAX 934 431 929

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVoli

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

**Medicus Mundi
celebra la II Marató
de Contes Solidaris**

Comptem amb tu!

BARCELONA.— Davant de la pregunta «Si ens estiméssim tots, hi hauria guerres?», tots els infants van contestar amb un «no» ben fort. Hi havia força nens i nenes asseguts sobre la catifa, escoltant els contes i les cançons que es van succeir al llarg de tot el dia, el 19 de desembre passat, durant la II Marató de Contes Solidaris, que Medicus Mundi va organitzar al centre comercial l'Illa Diagonal de Barcelona i del qual *Catalunya Cristiana* era copatrocinadora.

Des de les onze del matí, les famílies anaven passant pel vestíbul de l'Illa, carregats amb les bosses de les compres nadalencques i s'hi quedaven per escoltar les històries que explicaven diferents persones que han col·laborat desinteressadament en aquest acte solidari. El projecte proposat per Medicus Mundi era molt clar: la celebració, coincidint amb les dates nadalencques, d'una marató de contes. Aquesta tenia un únic fil conductor: els contes solidaris; contes sobre la tradició i folklore de la majoria de països i de pobles del món.

L'objectiu d'aquesta marató era sensibilitzar l'opinió pública i mostrar la imatge d'un món tolerant mitjançant la diversitat

i la convivència de cultures i de tradicions, tot utilitzant com a vehicle contes d'arreu del món. A través de la narració d'històries tradicionals, l'organització no governamental Medicus Mundi va intentar difondre una realitat distinta de la que habitualment se'ns ofereix dels pobles del Tercer Món.

El responsable de comunicació de Medicus Mundi, Luís Miguel Luna, així ho va explicar per als lectors de *Catalunya Cristiana*. «Estem fent —va comentar— una marató de contes solidaris, i aquesta n'és la segona edició. Aquesta idea va néixer l'any passat, en una reunió dels responsables de comunicació de Medicus Mundi a l'Estat espanyol». I tot seguit va afegir: «En principi, es volia fer una cam-

(Foto: Josep Masip)

Els infants gaudien d'allò més amb l'espectacle i participaven picant de mans, cridant i rient.

panya per captar diners, però, llavors, ens vam plantejar fer una cosa que fos més divertida, més entretinguda. La idea no era recollir diners, sinó anar directament a sensibilitzar les persones que hi participen.»

Quina funció té el conte? Luís Miguel Luna va subratllar el següent: «Penso que es tracta d'ensenyar als infants i als adults que, malgrat que hi ha moltes coses que separen i diferencien els diversos pobles del món, també hi ha moltes coses que ens uneixen, com la literatura, la música, etc. I els contes és un exemple d'element que ens uneix, perquè és comú a totes les cultures. Així doncs, els nens i les nenes que vénen avui aquí escolten contes d'altres tradicions, que tenen un missatge de sensibilitat i solidaritat.»

Les actuacions s'anaven succeint, una rere l'altra. Els narradors explicaven històries diferents originàries dels cinc continents. Hi va haver de tot: teatre, música, titelles, dibuixos i, fins i tot, vídeos. Els infants gaudien d'allò més amb l'espectacle i participaven picant de mans, cridant, rient, etc. Al bell mig del vestíbul hi havia muntada una casa de nines enorme, que feia de decorat per a aquesta jornada tan especial.

Una narradora solidària: Lloll Bertran

Una de les narradores que hi va participar va ser l'actriu Lloll Bertran, que va

expressar per al nostre setmanari la seva opinió sobre aquesta marató. «Aquests actes —va dir— continuen fent que creguem en moltes coses. Jo no hi he deixat mai de creure, però últimament, quan s'esdevenen problemes tan greus, com els que hi ha al món, et fan reflexionar sobre el que és capaç de fer la humanitat. Actes com el de la marató de contes solidaris et fan creure que encara queden espurnes d'il·lusió, gent amb ganes d'ajudar el proïsme i que pensa en coses bones. De vegades per solucionar problemes, hi ha gent que inverteix en còmptes i d'altres, com avui, en contes.»

«Hi ha una cosa en els infants que és maquíssima i que tant de bo no la perdéssim els grans. Es tracta d'aquest element ingenu, molt pur, que tenen els més petits quan encara no han entrat en contacte amb moltes coses negatives», explica Lloll Bertran. I continua amb aquestes paraules: «Quan sentim a la televisió actes horribles comesos per nens, pensem: "Déu meu, com és possible!" Després, però, t'adones que aquests infants són fruit d'un entorn que els ha fet malbé. El nen es deixa moldejar; llavors, si es troba en un bon ambient, tot el que té és tan net, tan pur, que va pel món amb una tendresa, una ingenuïtat, que és meravellosa. Aquests valors són els veritables regals que els infants ens fan per Nadal.»

Gerard Redó

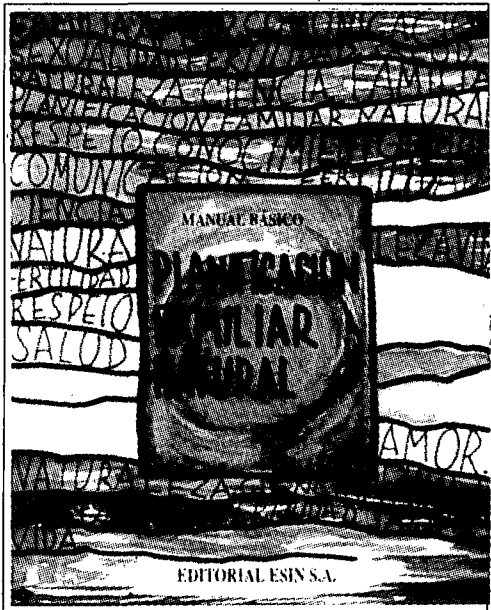
PLANIFICACIÓ FAMILIAR AMB MÈTODES NATURALS

Aquest manual bàsic de planificació familiar natural està concebut per servir de suport als cursos d'usuaris. Posa a l'abast de tothom els coneixements bàsics de la fertilitat, de l'ús responsable de la sexualitat i el fonament antropològic dels mètodes naturals. També exposa, de manera senzilla i didàctica, les regles que regeixen el Mètode d'ovulació (Billings) i el Mètode sintotèrmic. En finalitzar els cursos d'aprenentatge molts dels coneixements desenvolupats podran repassar-se amb aquest manual.

La coordinació del manual ha anat a càrrec de la Dra. Montserrat Rutllant, presidenta de l'Associació de Professors de Planificació Familiar Natural. En la redacció han intervingut diversos membres de l'Associació de diferents llocs: J. M. Alsina, Carmen Brunet, Esperanza Coll, Jokin de Irala, Micaela Menárguez, Núria Recto, Eyra Sanidas, Helvia Temprano i L. F. Trullols.

Contingut: Introducció - Sexualitat humana i pràctica dels mètodes naturals - Anatomia i fisiologia de la dona i de l'home - Breu resum històric dels mètodes naturals - Mètode d'ovulació Billings - Mètode sintotèrmic - Patró mucós cervical en infertilitat - Noves tecnologies aplicades al diagnòstic de la fertilitat - Regulació natural de la fertilitat i promoció de la salut i benestar social - Quadernet de gràfiques.

Edició en castellà: 1.200 ptes. 80 pàg. 18 x 24 cm.
Comandes: Ed. Esin, c/ Casp, 79 - 08013 Barcelona - Tel. 93 232 37 13
Fax 93 265 68 95.

Ajuda humanitària a la població kosovar

BARCELONA.— El 16 de desembre va sortir el primer comboi d'ajuda humanitària catalana adreçat a la població kosovar refugiada a Albània, organitzat per l'associació Ciemen-Acció Solidària. Un total de 46 tones de menjar —especialment productes d'alimentació infantil—, productes d'higiene i peces d'abric van integrar aquest comboi. El trasllat del material serà supervisat pels logistes de l'organització i la distribució es farà atenent els llistats de la població refugiada de què disposa la Creu Roja. (C.C.)

La veu del metge

El pacient indocumentat

La Lola es va desmaiar. Ja feia una bona estona que intentava aguantar-se i dissimular. Sempre havia estat discreta amb els seus mals i estava acostumada a viure-ho com un secret. És veritat que, quan es trobava bé, explicava a tothom les seves xacres i les pastilles que es prenien i, de vegades, allò que li havia dit el metge o li havia sortit a les proves. Però quan li passava alguna cosa, molt de tant en tant, ho patia ella sola, demostrant la seva fortalesa. Avui el seu marit l'ha acompanyada al metge. El doctor l'ha explorada i li anava fent preguntes, que la Lola responia amb l'ajut de seu marit. Però li costava recordar amb exactitud.

No recordava el nom de la medicació que prenien des de feia anys. Sí, prenien dues pastilles, una era petita i vermella, però no aconseguia recordar-ne el nom. L'altra pastilla tampoc no la recordava, però sí que recordava el nom de l'altra que prenien abans d'aquesta, i que va haver de deixar perquè li causava molèsties. Tampoc no recordava amb detall el nom correcte de les seves malalties. Sabia que tenia alguna cosa al tiroide i una arítmia al cor. O era una «manca d'irrigació sanguínia»? El metge se sentia una mica desil·lusionat. La seva cara traslluïa la impotència de no poder resoldre més ràpidament el problema de la seva pacient, perquè no podia saber amb precisió els mals ni la medicació habitual de la Lola.

Què podia fer? La ingressava per estudiar-la o l'enviava a casa perquè la veiés, potser setmanes més tard, un altre especialista? Li donava una pauta de medicació pròpia, sense saber si podia ser compatible amb allò que ja prenien? La Lola tenia un informe complet de les seves malalties que li havien preparat feia pocs mesos, però no el tenia allà, tampoc a casa seva. Havia quedat arxivat a la carpeta clínica que té el seu metge de capçalera. Des del punt de vista mèdic, la Lola estava indocumentada.

Els informes mèdics

En un sistema sanitari la documentació idònia permet al metge ser molt més efectiu. Així, per exemple, el parell de pàgines que ocupa un informe d'alta hospitalari resumeix tot l'esforç científic,

Molts tractaments mèdics no són immediats; requereixen l'administració de quantitats molt petites d'algunes substàncies.

humà, tècnic i econòmic que el sistema sanitari ha lliurat a aquell pacient. Allà hi ha les respostes a les preguntes clau, les troballes exploratòries del metge, els resultats de les proves mèdiques, els medicaments administrats, l'evolució durant l'ingrés i les conclusions científiques dels metges, molt sovint fruit del consens entre diversos professionals en sessions clíniques. El valor econòmic és alt, però, per al pacient, el valor estratègic en una emergència pot significar la vida; encara és més gran si alguna cosa ens passa en un altre país. Una fotocòpia a la bossa és suficient.

Les receptes i els medicaments

Ara com ara, molts tractaments mèdics no són immediats, sinó que requereixen l'administració de quantitats molt petites d'algunes substàncies. Són quantitats de l'ordre dels mil·ligrams, que barregem amb d'altres per formar pasti-

lles que puguem veure i agafar. Aquestes quantitats ínfimes són imprescindibles per curar-se o per no empitjorar. Cada substància, segons la seva preparació, té un nom científic únic i un nom comercial variable, segons el fabricant i el país. A l'Estat espanyol pot haver-hi menys de tres-cents noms essencials i més de 12.000 formes comercials.

Moltes d'aquestes substàncies poden produir efectes secundaris—diferents del terapèutic— i efectes per interaccions amb altres fàrmacs. A més, si les dosis són massa elevades per a una persona, poden produir efectes tòxics, i si són massa baixes, poden fer reaparèixer els símptomes de la malaltia. És per això que saber, a més del nom, quan i amb quina quantitat s'administren és també molt important. Una cosa tan simple com portar escrita la medicació personal, cada quan es pren, des de quan i qui la va

receptar pot permetre que un metge d'urgències reconegui ràpidament la causa del problema del pacient o, en canvi, hagi de repetir proves, ingressar-lo per al seu estudi o fer-lo esperar per demanar informes.

Les radiografies, les proves i les anàlisis

Des que les exploracions mèdiques conformen una gran part de l'activitat del sistema sanitari, és freqüent que les persones tinguin a casa seva els resultats de radiografies, anàlisis i altres proves. De vegades és sorprenent la necessitat que les persones tenen que les explorin amb aparells hospitalaris i els realitzin anàlisis completes de sang i d'orina i, un cop realitzades, les deixen de banda al fons d'un armari, fins que una mudança les perd. És important que les persones sàpiguen que algunes malalties es descobreixen abans si el metge pot valorar les exploracions prèvies, veient-ne l'evolució. Altres vegades una radiografia «abans de la malaltia» permet veure millor els canvis que serveixen per al diagnòstic.

Tenir a casa, en un lloc conegut per tots, una carpeta on es guardin fotocòpies de tots els documents mèdics d'una persona amb malalties, anàlisis, medicaments i radiografies és la millor recepció que es pot oferir a un metge que ve a atendre'ns a casa o el millor regal per a un metge del servei d'urgències. Però no cal estar malalt per ser organitzat. Els nens, amb els seus informes de naixement, les seves vacunacions, les taules de pes, el diari d'afeccions i algunes fotos del seu creixement són un bon inici d'una medicina preventiva i previsorària no consumista.

Dr. Ferran L. Tognetta

Membre del Consell Consultiu de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

EUSALUT

Acupuntura

Osteopatia

Reflexologia

Quiromassaje

Flores de Bach

Reiki

Horas convenidas
Metro: Línea 1
Autobús: 73-42-40

Solidaritat amb l'Àfrica subsahariana

SEVILLA.— La fundació Intermón va presentar recentment la seva campanya bianual 1998-2000. Amb el lema «Mou-te amb Àfrica», pretén garantir la seguretat alimentària i l'educació en els països de l'Àfrica subsahariana mitjançant el suport a projectes autòctons, de manera que siguin els mateixos països africans qui puguin sortir de la pobresa. (M.S.)

CONSULTES MÈDIQUES,
FISIOTERÀPIA,
FARMÀCIES...

ANUNCIS A LA PÀGINA
"LA VEU DEL METGE"

INFORMACIÓ: SRТА. MAGDA
TEL. 93 490 59 88

Tramuntana, 1
08030 - Barcelona
Tel. 93 274 17 89
Mòvil 970 30 31 99

cultura

La responsabilitat informativa, a debat

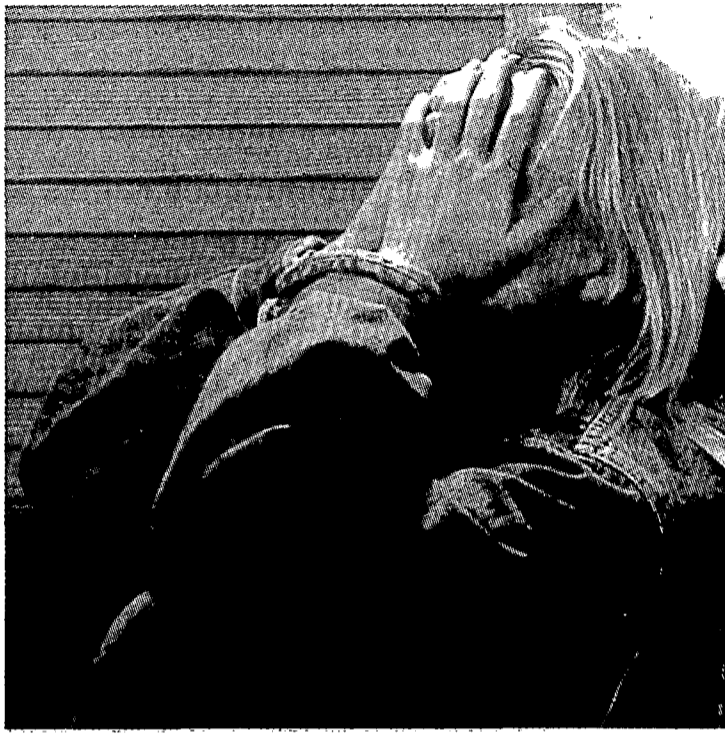
BARCELONA.— El 14 de desembre passat la Fundació Joan Maragall va organitzar al Centre Passatge una conferència-col·loqui sobre l'actualitat cultural i religiosa del mes, a càrrec de Josep M. Casasús, periodista i degà de la Facultat de Periodisme de la Universitat Pompeu Fabra.

El ponent va parlar sobre sis temes molt diversos. Són els següents: l'assassinat d'un captaire, ocorregut als jardins del passeig de Gràcia, a Barcelona; l'evolució de la sida, amb dades que palesen que els joves de 15 a 24 anys són el grup de població més vulnerable a aquesta malaltia; l'impost ecològic a Alemanya, aprovat entre la coalició de socialdemòcrates i els Verds; la crisi de la Cope i el lloc que ha d'ocupar l'Església en la comunicació social; la relació entre els bisbes francesos i l'Islam; i les sectes destructives, un fenomen esborronador que a l'Estat espanyol té ja més de cent mil adeptes.

«Són opinions personals i, per tant, discutibles», va advertir el ponent al nombrós públic assistent. El Dr. Casasús també va subratllar que, tot i que els principals responsables del tractament de les notícies

es són els periodistes, «no hem d'oblidar el grau de responsabilitat de tots els ciutadans», atès que són els lectors els qui, en darrer terme, demanen informació sobre uns temes concrets. «Els captaires —va afirmar Josep Maria Casasús— només surten als mitjans de comunicació quan es produeixen fets extraordinàriament negatius i greus». També va criticar la reacció d'indiferència de la societat urbana en no defensar la víctima en el moment de produir-se l'homicidi.

Per al conferenciant, «l'egoisme implica no advertir que tancar-se en el propi benestar provoca, a llarg termini, males-

En els últims anys ha augmentat el nombre d'adeptes a les sectes.

lors». El Dr. Casasús va denunciar que els dirigents polítics facin servir «el medi ambient com a moneda de canvi de poder polític».

La comunicació social és encara una assignatura pendent per a l'Església en general i per a la cadena Cope en particular. El periodista va dir que aquesta emissora hauria de prendre Ràdio Estel com a model de «ràdio professional, amena i atractiva per als oients, sense renunciar a uns principis d'ètica». Quant a les sectes destructives, la majoria d'aquests grups té una cobertura legal —segons l'actual sistema de legalització d'associacions— amb objectius aparentment lícits. Un fenomen que ha augmentat peri-

tosament en els últims anys a causa, entre d'altres factors, del desencís de gran part del jovent, l'aïllament de l'individu a les grans ciutats i la crisi de valors ètics i morals.

llosament en els últims anys a causa, entre d'altres factors, del desencís de gran part del jovent, l'aïllament de l'individu a les grans ciutats i la crisi de valors ètics i morals.

Miquel Àngel Codina

MATERIAL CATEQUÈTIC I PASTORAL

Catecisme de la Doctrina Cristiana

Tríptic (23 x 15 cm). Conté les pregàries del cristià i 106 preguntes i respostes de Catecisme.

Preu: 30 ptes. ex.

SÓC CRISTIÀ

Tríptic (23 x 15 cm) a dues tintes. Recull d'oracions que cal saber de memòria, Manaments de la Llei de Déu i jaculatories diverses.

Preu: 50 ptes. ex.

LA NOSTRA SALVACIÓ

Un llibre que en 223 pàgines (14 x 24) fa una síntesi doctrinal de la fe catòlica adaptada al Nou Catecisme de l'Església catòlica. Oportú per instruir i catequitzar.

Preu: 1.000 ptes. ex.

ESTAMPES - ARTÍSTIQUES REPRODUCCIONS A TOT COLOR (12 x 8)

Cada estampa conté al dors un dels següents textos:

PARENOSTRE

ELS MANAMENTS

AVEMARIA

MES DE MARIA

ÀNGELUS

EL CREDO

LA SALVE

MES DEL SAGRAT COR

Preus: 800 ptes. la centena

DISPOSEM TAMBÉ D'ESTAMPES SENSE TEXT

SANT ROSARI

Petit díptic que conté la manera de resar el Sant Rosari: misteris i lletanies.

Preu: 20 ptes.

DEMANEU MOSTRES A:

OBRA CULTURAL

Roger de Llúria, 4 - Tel. 933 181 896 - 08010 Barcelona

Nadal en família

Molts voluntaris celebren el Nadal amb la gent gran.

BARCELONA.— «Ens hem de felicitar per estar tots reunits. Junts som una família molt gran.» Aquestes van ser les paraules d'una de les participants al dinar de Nadal que l'associació Amics de la Gent Gran va celebrar el 19 de desembre passat a l'Estació del Nord de Barcelona.

Salut Camps, directora d'Amics de la Gent Gran, va afirmar que «aquest dinar ja fa onze anys que se celebra. És una veritable festa de Nadal, per tal que els avis visquin amb alegria i companyia aquestes dates. La nostra associació també procura que hi hagi famílies que acullin els avis a

casa seva el dia de Nadal, com si fossin un més de la família». Sobre els seus objectius, Camps va manifestar al nostre setmanari que «és una entitat sense afany de lucre, que funciona a través del voluntariat. Ens dediquem a atendre i ajudar persones grans que viuen soles, d'una mitjana d'edat de vuitanta-cinc anys i que pateixen molta solitud, a més de mancances físiques i psíquiques. A través d'una sèrie d'activitats que fem al llarg de l'any, la nostra associació els dóna afecte i companyia».

Gerard Redó

Demanar un llibre als Reis, el millor regal per als infants

Històries fantàstiques i divertides

Aquest llibre conté dues històries fantàstiques i divertides. *Somiar truites* és un conte impossible que juga amb les paraules fent malabarismes. Com és possible que la Carmeta Capdepardals s'engreixi quan dorm? Què vol dir que la Carmeta sigui una somiatruites? Qui podrà desfer l'estrany encanteri? D'altra banda, el títol d'*Ombra*

perduda busca feina sembla un anunci publicitari, però és el que realment li passa a l'ombra d'en Jaumet. És un noi tan mogut que acaba sense ombra un dia de circ amb l'embolic de gent bellugant-se mentre ell no para quiet. La seva ombra buscarà altres amos i viurà moments inquietants, tendres, enyoradissos i colpidors.

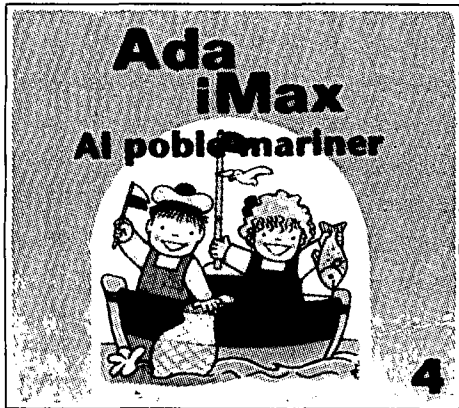
Lluís Farré n'és l'autor. En les seves narracions juga amb les paraules amb un gran enginy, tant amb les frases fetes com amb les expressions que fem servir habitualment. Les dues històries juguen amb el límit del verídric i el fantàstic, sempre amb una actitud positiva i motivadora. Lluís Farré i Stefanie Pfeil són els il·lustradors de l'obra. (C.C.)

◀ Lluís Farré i Stefanie Pfeil, *Un parell de bogeries*. Editorial Casals. Col·lecció Casals Jove, Barcelona 1998, 67 pàg.

Dos germans aventurers

Ada i Max són dos germans bessons de quatre anys. Inquiets, divertits i agosarats, ens expliquen algunes de les seves vivències: el primer viatge en tren, les excursions amb l'escola, etc. El llenguatge és molt senzill, familiar i a l'abast dels més petits.

Anna Fité, l'autora, ha estat sempre vinculada al món de la literatura infantil. Entre d'altres col·laboracions, ha treballat al programa *Barri Sèsam* i ha escrit obres de teatre, com *Blancaneus i la reina vanitosa* o *El somni del petit Turquesa*. Les il·lustracions de Francesc Rigol es caracteritzen per la nitidesa en el color i el traç fi. Això atribueix als seus dibuixos una tendresa i una expressió particulars. (C.C.)

▶ Anna Fité i Francesc Rigol, *Ada i Max al poble mariner*. Editorial Esin, Col·lecció Ada i Max, Barcelona 1998, 10 pàg.

Un amic molt especial

Pablo y su elefante narra l'aventura d'un nen de sis anys, Pablo, que es troba de nit i per sorpresa amb un nou amic, gran i golafre. Trompi, el seu amic, és un elefant. L'aventura s'inicia a partir d'aquest moment i continua quan Trompi comença a fer bombolles de sabó, les quals traslladaran els dos amics al carrer i, finalment, al sostre d'un autobús. Totes aquestes històries, de ritme trepidant, són plenes d'humor, amb uns diàlegs curts molt entretinguts, imaginatius i optimistes.

Elvira Menéndez ha escrit el text del llibre i M. Luisa Torcida ha estat l'artífex de les il·lustracions. Menéndez ha treballat per a la televisió en diversos programes, com *La cometa blanca*, *Barri Sèsam* o *Los mundos de Yupi*. Els dibuixos de Torcida conjuguen la calidesa dels colors amb el gest ràpid. (C.C.)

▶ Elvira Menéndez i M. Luisa Torcida, *Pablo y su elefante*. Editorial Magisterio-Casals, Col·lecció Punto infantil, Barcelona 1998, 77 pàg.

Quan arriba la nit...

Aquesta nit, en Tom no s'adorm tranquil. Li fa l'efecte que hi ha algú al darrere de les cortines de la seva habitació. ¿I si fos aquella bruixa horrible, la que sortia en el llibre que la mare li havia llegit abans de ficar-se al llit? I si, a mitjanit, ella tornés amb la seva olla màgica plena de gripaus? I si se'l volgués menjar? Encara que també es podria tractar d'un malson... Els lectors més joves podran gaudir d'una nova aventura amb el conillet Tom com a protagonista.

Christophe Le Masne s'ha dedicat molts anys al món de la interpretació; la seva vida ha transcorregut entre escenaris i llibres. Marie-Aline Bawin ha realitzat estudis d'arts plàstiques i es dedica a la il·lustració. (C.C.)

▶ Christophe Le Masne i Marie-Aline Bawin, *En Tom té un malson*. Editorial Esin, Col·lecció Tom, Barcelona 1998, 12 pàg.

Picasso, un geni del nostre segle

«A Màlaga, el 25 d'octubre de 1881, naixia un nen; els seus pares, molt contents, el varen batejar amb el nom de Pablo. Pablo Ruiz Picasso seria el seu nom complet.» D'aquesta manera comença la biografia d'un dels grans pintors del segle xx, adreçada fonamentalment als més joves de la família. El volum fa un interessant itinerari per la vida i obra del pintor. S'hi esmenten quadres famosos com *Les senyorettes del carrer d'Avinyó*, *Gernika* i *Las Meninas*, entre d'altres. (C.C.)

▶ Fina Duran i Pilarín Bayés, *Petita història de Picasso*. Editorial Mediterrània, Col·lecció Petites històries, Barcelona 1998, 16 pàg.

Torres Amat, un precursor de la Renaixença

«Com a bisbe va centrar tota la seva atenció en la relació de l'Església amb les formes de govern i una visió de la religió respecte a la felicitat, el progrés i l'antropologia», escriu Fina Duran en aquesta biografia del sacerdot i erudit Fèlix Torres Amat. També fa referència al seu paper rellevant dins de la cultura catalana, ja que va ser un dels precursors de la Renaixença. (C.C.)

▶ Fina Duran i Pilarín Bayés, *Petita història de Fèlix Torres Amat*. Editorial Mediterrània, Col·lecció Petites històries, Barcelona 1998, 16 pàg.

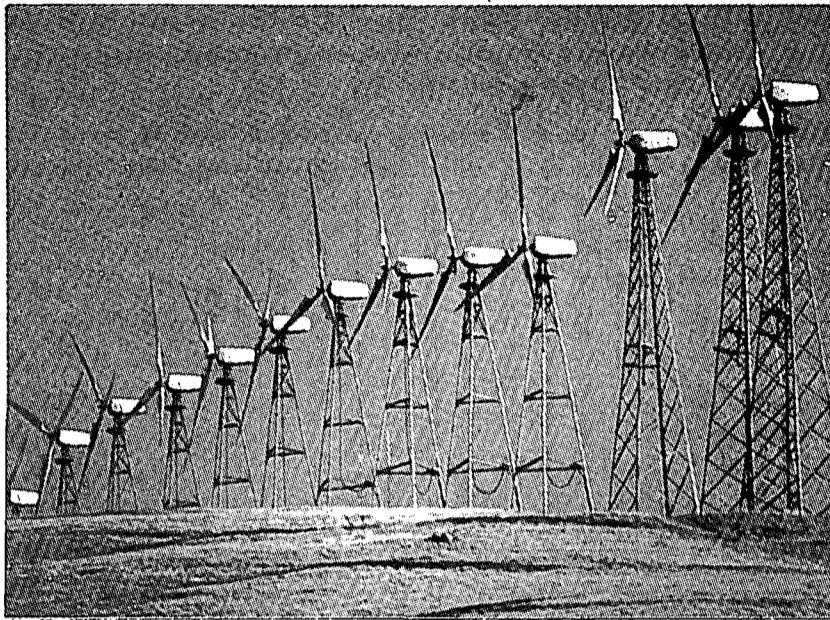
BUFET FIGUERAS ADVOCATS

Amb més de trenta anys d'experiència en Dret Civil, Mercantil, Penal, Administratiu, Matrimonial i reclamacions de quantitat contra morosos. Màxima serietat.

Tel. 932 018 009 - Fax 932 001 762
c/ Bori i Fontestà, 18, 4t 1a - 08021 Barcelona
e-mail: bufetfigueras@abonados.cplus.es

El progrés de l'energia eòlica a Europa

Una forma d'energia netíssima, que no contamina gens ni mica, és la que proporciona el vent, o sigui l'energia eòlica (rep aquest nom del déu dels vents Eol, en la mitologia romana). Aquesta energia s'obté amb els actuals «molins de vent» que s'anomenen *aerogeneradors*. Són molins de tres pales o aspes, que en girar, accionades pel vent, fan que unes turbines produeixin electricitat. S'instal·len generalment en fileres llarguíssimes on hi hagi vents més o menys regulars. Poden arribar a constituir una central elèctrica de potència mitjana, segons els casos. De mica en mica tots els països es van responsabilitzant de la necessitat de l'obtenció d'energia no contaminant i muntar instal·lacions d'aquesta mena. Les últimes notícies sobre aquest punt assenyalen que, a Europa, a Alemanya, amb els seus 2.079 megawatts d'electricitat eòlica, ja ha arribat a superar la producció de la nació pionera d'aquesta classe de centrals elèctriques, Amèrica del

Nord, que n'aconsegueix només 1.601.

Des del 1980 això s'ha accelerat al nostre continent. Dinamarca, per exemple, ja ocupa, tot i la seva petita extensió, el tercer lloc en la producció mundial, darrera dels dos països que hem dit. Ja obté 1.141 MW i ara preveu instal·lar centrals d'aquest tipus en plataformes dins el mar, a l'estil de les de les prospeccions petrolíferes, a uns 20 km de la costa, ja que és al litoral marí on els vents són més constants i menys turbulents. La previsió del govern és de fer-hi centrals que arribin als 4 o 5 MW de producció per poder aconseguir un total de 4.000 MW per tot el país cap allà l'any 2030. I per al conjunt d'Europa de poc més de 4.500 MW que ara s'estan obtenint eòlicament es preveu que es podrà arribar a 40.000 MW cap al 2010 i potser a uns 150.000 pel 2030. Això si es compleixen els plans proposats pels entesos. Esperem i desitgem que així pugui ser.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

L'electricitat i els homes que l'han investigada

8 Electricitat i magnetisme s'interrelacionen

Humphry Davy havia demostrat que la troballa de la pila de Volta no era una simple curiositat científica sinó un instrument important per fer progressar la ciència. Sobretot la química perquè proporcionava un mètode per descompondre substàncies, escatir-ne la composició i trobar nous elements químics. Ben aviat es demostraria que la cosa no s'acabava aquí. Una nova troballa inesperada donaria peu a noves descobertes encara més interessants:

Un experiment que no surt com s'esperava

Hans Christian Oersted (1777-1851) era danès, nascut a Rudkøbing (Langeland), fill d'un farmacèutic. De jove treballà a la botiga amb el seu pare i després de l'educació que rebé semblava que s'hauria decantat cap a la química, però no va ser així. Va decidir-se per la física. Cursà els estudis a la universitat de Copenhaguen i després va viatjar per Europa per ampliar coneixements. El 1806, quan només tenia 29 anys, era nomenat catedràtic de física i química de la mateixa universitat on havia estudiat.

D'ençà del descobriment de Volta del corrent elèctric, el 1800, a totes les universitats s'havia anat instal·lant una pila elèctrica per fer experiments de càtedra. La de Copenhaguen no era una excepció. I una de les lliçons del programa era explicar que l'atracció magnètica i l'atracció elèctrica no tenien res a veure una amb l'altra; que els pols nord i sud d'un imant i les electricitats positiva i negativa eren coses ben diferents.

I Oersted ho havia comprovat i ensenyat moltíssimes vegades. Però un dia de 1819 se li ocorregué provar una cosa que no entrava en la programació. Que el corrent elèctric tampoc no devia influir gens en un imant. Ja havia demostrat rutinàriament que un imant no fa cap efecte físic en càrregues elèctriques, ni viceversa, que una agulla imantada seguia impertorbable assenyalant el nord per molt que se li acostés una càrrega elèctrica, positiva o negativa, encara que fos gran. Per completar ara el que acaba d'explicar se li acut fer una cosa semblant amb el corrent elèctric: acostar l'agulla magnètica al corrent produït per la pila voltaica. I gran fou la sorpresa dels deixebles i més gran encara la del professor! L'agulla girà fins a posar-se perpendicular a la direcció del fluid elèctric. Va repetir l'experiment posant el fil conductor en totes les posicions possibles i l'agulla magnètica sempre es col·locava en posició perpendicular. Aleshores va invertir el sentit del corrent i l'agulla girà mitja volta i tornà a quedar perpendicular, o sigui en la mateixa posició que abans respecte de l'electricitat. Ja no hi restava cap mena de dubte i Oersted va escriure un article a *Annales de Chimie et Physique*, comunicant el seu descobriment, que va ser publicat el 1820. Aquesta fou la primera demostració experimental de la relació que hi ha entre magnetisme i corrent elèctric. Naixia l'electromagnetisme que aviat tindrà un amplíssim panorama per davant.

El professor Oersted no va saber treure tota la punta de la seva descoberta. Mentre s'originava una explosió d'activitat en els ambients científics per analitzar aquesta interrelació de l'electricitat i del magnetisme, ell ja no va seguir el ritme de les investigacions que es feien. Només va comprovar que l'acció del corrent continua fent-se sobre l'agulla magnètica encara que es col·loqui entremig un vidre o altres substàncies no magnètiques.

Això no obstant la comunitat científica

internacional ha volgut que també la memòria del professor danès romangués immortalitzada unint el seu nom a una magnitud física i per *oersted* s'entén ara la unitat d'intensitat de camp magnètic en el sistema CGS electrostàtic.

Un rossellonès que s'interessà per l'electromagnetisme

En aquest moment del segle XIX en què Oersted publica la seva descoberta, a Europa bull d'interès per la ciència. No és estrany que una troballa feta a Dinamarca susciti interès a totes les universitats i acadèmies de ciències del continent. Fins i tots alguns particulars repeteixen l'experiència d'Oersted a casa seva. França i Anglaterra es destaquen a fer investigacions.

Un dels primers interessats va ser el secretari de l'Acadèmia de Ciències de París, Francesc Aragó (1786-1853). Aquest il·lustre científic (matemàtic, físic i astrònom) havia nascut a Estagell (Rosselló); era català de l'Estat francès (si bé els francesos escriuen Aragó, sense accent, nosaltres hem d'escriure Aragó, que és com es deia). Havia cursat amb tanta brillantor els estudis de l'École Polytechnique de París que abans d'acabar-los ja era nomenat membre del Bureau des Longitudes i poc després secretari de l'Observatori de la capital. Del 1806 al 1808 va recórrer el regne de València per amidar l'arc del meridià. La invasió napoleònica d'Espanya l'arreglegà quan era al Puig de Galatzó, a Mallorca, i va ser perseguit per la seva condició de francès, però gràcies a la seva parla catalana es pogué salvar de situacions compromeses. Només va estar empresonat per la Junta de Mallorca durant dos mesos al castell de Bellver. Va ser elegit membre de l'Acadèmia de Ciències de retorn a París quan només tenia 23 anys. Acabà sent-ne secretari perpetu.

Aragó, en assabentar-se del descobriment d'Oersted, tot seguit el repetí i l'anali-

zà, i se li ocorregué que la força magnètica que feia el fil conductor de l'electricitat quan feia posar l'agulla en posició perpendicular potser no seria la mateixa si el fil en lloc de ser rectilini adoptava una altra forma, i l'entrotllà, fent-ne un cercle. Constatà que la força magnètica augmentava. Aleshores l'enrotllà unes quantes vegades, fent el que ara diríem un solenoide. I veié que es comportava com un imant; ja era capaç d'atraure trocets de ferro. Més encara, va descobrir que posant dins de l'espiral un tros de ferro encara es feia més intensa la força d'atracció i que la barreta de ferro que hi havia posat, després de treure'n el corrent, encara es comportava com un imant.

No passà d'aquí en les seves experiències però va fer una cosa encara més important: va animar André M. Ampère (1775-1836) a dedicar-se a prosseguir les investigacions en aquest camp de l'electromagnetisme. I ben bé que això va ser molt fructuós per a la ciència. El que va fer Ampère es mereix un capítol a part en aquesta història.

Aragó va ser incansable en la seva activitat científica. Potser va ser un defecte dedicar-se de ple a tots els camps que se li anaven presentant: astronomia (va ser el director de l'Observatori de París), mecànica, òptica, meteorologia, fotometria, acústica, a més de l'electricitat i magnetisme com hem dit. En tots hi té contribucions, però sense arribar a proeses de ressonància històrica. Els seus treballs passen de 500, i ocupen setze volums que es publicaren a la seva mort. Afegim-hi, encara, la seva contribució a la política: va ser ministre de l'Interior i de Marina de la Segona República. Quan Napoleó III es declarà emperador el 1852, va voler renunciar al càrrec de director de l'Observatori, per no haver de fer el jurament de lleialtat, cosa que anava contra les seves conviccions liberals, però el nou emperador no li acceptà la dimissió ni l'obligà a jurar. Aragó moria a l'any següent.

El llibre de la setmana

Records d'una Barcelona grisa

El record d'altres temps diuen que és un exercici d'evocació d'èpoques mil·lors. Una frase, la gratuïtat de la qual l'experiència demostra massa sovint.

Els vuit autors d'aquesta breu antologia de memòries sobre un temps molt concret són els representants d'un cicle que es va viure a Barcelona durant el 1997, titulat *Converses a Barcelona*. Tots parlen de les seves experiències a la ciutat, després de la Guerra Civil del 1936, tot i que en èpoques ben diferents, ja que són molts anys des del 1936 fins al moment en què es van fer les conferències, i els seus tarannàs també són molt diversos.

Algunes de les experiències van més enllà de l'anècdota personal, com passa en el cas de Llorenç Gomis, que ens explica una sèrie d'anècdotes molt interessants i il·lustratives, del rerefons polític de les situacions, però sense entrar en divagacions més o menys oportunistes. Els fets parlen per si mateixos. El mateix passa amb José Luis de Villalonga, malgrat que, com calia preveure, llisca sobre els fets amb opinions discutibles que el col·loquen, a més, en la clau narrativa de la seva història, sempre amb la seva habitual tendència a la frivolitat.

Juan Marsé centra el seu record en el fet que va donar origen a alguns dels arguments de les seves novel·les, i en canvi d'altres són l'evocació de moments complexos del retrobament amb la realitat barcelonina després d'anys d'exili (Teresa Pàmies), o raonen la seva evolució personal (Mendoza, Serrano, Matute).

De Mario Vargas Llosa s'ha recollit el fragment de la seva entrada al món barceloní, la ràpida amistat amb els editors, l'admiració per una ciutat que li va obrir

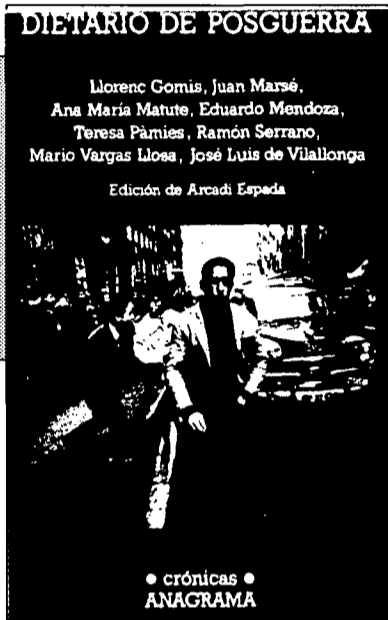
VARIOS AUTORES,
Dietario de postguerra.
Anagrama,
Barcelona 1998, 192 pàg.

les portes de la fama. L'editor disculpa l'omissió dels paràgrafs en què criticava el nacionalisme per una «col·laboració imprevista de la tècnica». Malauradament, sabem què en pensa, perquè és molt coneguda la seva infravaloració del fet català.

No creiem que sigui una manca d'honestat editorial, però hauríem agraït una síntesi del seu pensament, perquè molts lectors sabessin a què atènyer-se quan es parla d'aquest escriptor peruà, nacionalitzat espanyol, que viu a Anglaterra.

Aquesta antologia de parers ens sembla interessant, encara que només sigui per evocar altres temps. Però, ens sembla parcial —el cas de Vargas Llosa és simptomàtic—, com si fos necessari parlar d'una època, perquè interessi al públic. Al final de la comunicació de Juan Marsé s'ha fet un recull d'una intervenció breu d'un dels assistents al cicle, que pot resumir la nostra opinió: «Només et volia recordar que també havíem viscut moments bons, que no tot va ser trist.»

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

L'«aplec» nadalenc

El dia 20 de desembre es va celebrar a Barcelona el Segon Aplec Nadalenc, organitzat per la Coordinadora d'Entitats Sardanistes de Barcelona. La idea d'aportar al cicle nadalenc, curull de festes i activitats, un acte sardanista important, va sorgir d'una broma del programa *Rotllana Oberta*, emès per Catalunya Ràdio en la festa dels Innocents del 1987. El programa va anunciar un gran aplec per festejar el Nadal, amb cobles d'arreu de Catalunya i l'estrena d'una sardana del mestre Joan Lluís Moraleda.

L'aplec, evidentment, no es va celebrar, però la idea va arrelar en els membres del sector de Les Roquetes, i el projecte va quedar en cartera. Al mestre Moraleda se li van demanar disculpes per utilitzar el seu nom però, al mateix temps, se li va demanar acomplir l'anunci. Així va sorgir la sardana *Aplec Nadalenc*, que s'estrenava a Barcelona el 2 de març de 1997, al Pla de la Catedral i l'endemà al parc de la Guineueta.

El 21 de desembre del mateix any, Barcelona celebrava el Primer Aplec Nadalenc, amb una assistència massiva de públic i sardanistes que van recordar, almenys per un dia, els cicles de ballades de sardanes que durant molts anys es feien al Parc de la Ciutadella.

Esperem que la sardana, a través del seu Aplec Nadalenc, constitueixi en un futur una tradició del Cicle Nadalenc. Fem realitat la idea que «la sardana és l'expressió, feta dansa, del missatge de la Nit de Nadal».

Josep Ventura

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutricció, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangelí.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983.54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpna@ctasa.es

BALCLIS
SALA DE SUBASTAS

DES DE 1979

COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS AL COMPTAT

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA

VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

932 175 607
932 377 663

**EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.**

T2000

Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!

RÀDIO

HORA	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE	
2.00 a 6.00	Selecció de música instrumental							
6.00 a 8.00	RADIOFÓRMULA MUSICAL (De 7.00 a 7.02 Mirant Endins , petit espai de reflexió)							
8.00 a 9.00	EL PRIMER CAFÈ (Programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat)						TOT SARDANA 9.00 a 10.00	
9.00 a 21.00	RADIOFÓRMULA MUSICAL Amb informació cada quart d'hora (general, d'Església i solidaritat, de serveis, de cultura, esportiva...) Comentari de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30						EUCARISTIA 18.45 a 20.00	
21.00 a 21.30	PARÈNTESI, UN PROGRAMA PER A TOTS ELS PÚBLICS (Espai adreçat a la família que inclou Els contes de la Fada Vetakika)				ON TU EM DIGUIS (Propostes culturals per al cap de setmana) (21.15 a 22.00)	Des de Nashville (Música country)	La Pròrroga (Informació esportiva)	
21.30 a 22.00	CINC CÈNTIMS (Programa d'economia i consum)					Pentagrama de quatre (Música catalana)	Bojos per la ciència (Tertúlia científica)	
22.00 a 23.00	NIT D'ESTELS (Magazín d'església i solidaritat) Dimarts inclou Mar de Claror (programa de catequesi)						La Tercera Lluna (Magazín d'actualitat musical)	Noms de la Música (Espai de música clàssica)
23.00 a 00.00	GALÀXIA ESPORT (Magazín esportiu)	L'EXCUSA (Tertúlia intergeneracional)	EL SOPAR (Converses de sobretaula)	EN FAMÍLIA (Temes al voltant de la família)	AMB LLUM PRÒPIA (Personatges)	NINGÚ NO ÉS PERFECTE (Magazín de cinema) 23.00 a 00.30	Temps de Paraula (Bíblia i teologia)	
00.00 a 2.00	LA GRAN DIFERÈNCIA (Selecció musical) (De dilluns a diumenge a les 2.00 h. Espurna d'Alba , Dietari de Música i Músics i Comentari de l'Evangeli)						Fila 7 00.30 a 1.00	A cel obert (Programa de reflexió i pregària)
							Cova de Jazz 1.00 a 1.30	
							De nou n'nou 1.30 a 2.00	

De dilluns a divendres:

06.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-09.15 *Informatiu matí*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.15 *Informatiu migdia*
 14.15-20.00 *Radiofórmula*
 20.00-20.15 *Informatiu vespre*
 20.15-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-21.30 *Parèntesi* (conté l'espai *La fada Vetakika*)
 00.30-02.00 *La gran diferència*

12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
 9.15, 13.15, 17.15, 19.15 *Temps i circulació*
 9.45 *Agenda*
 12.45 *Recomanació turística*

Cada dia:

02.00-02.10 *Espurna d'Alba*
Dietari de música i músics
Comentari de l'Evangeli
 02.10-06.00 *Música instrumental*

Dilluns

21.30-22.00 *Una setmana més* (repetició)
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Galàxia Esport*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

21.30-22.00 *El tresor de la història*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *L'excusa*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *El sopar*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

21.30-22.00 *La taula de l'Evangeli*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *En família*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

21.15-22.00 *Senda sonora*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

06.00-09.15 *Radiofórmula*
 09.15-10.00 *Senda sonora* (repetició)
 10.00-12.00 *Radiofórmula*
 12.00-12.30 *Una setmana més*
 12.30-13.00 *Diàlegs amb Joan Martí*
 13.00-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-21.30 *Estels sobre el Principat*
 21.30-22.00 *Pentagrama de quatre*
 22.00-23.00 *Magazín musical*
 23.00-00.30 *Ningú no és perfecte*

00.30-01.00 *Fila 7*
 01.00-01.30 *Cova de Jazz*
 01.30-02.00 *De nou n'nou*

Diumenge

06.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *La taula de l'Evangeli*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *El tresor de la història*
 18.45-20.00 *Eucaristia*
 20.00-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-21.30 *La pròrroga*
 21.30-22.00 *Bojos per la ciència*
 22.00-23.00 *Noms de la música*
 23.00-00.00 *Temps de paraula*
 00.00-02.00 *A cel obert*

TELEVISIÓ

Divendres 1

10.00 *Santa Missa*
 Des de la Plaça de Sant Pere del Vaticà (Roma), celebració de la Santa Missa i Benedicció Urbi et Orbi per S.S. el papa Joan Pau II.

Diumenge 3

08.45 *Tiempo de creer*
 09.30 *Pueblo de Dios*
 10.00 *Últimas preguntas*
 10.25 *Testimonio*
 10.30 *Santa Missa*
 Amb la participació de la Coral Queralina del Casal de Gent Gran de Berga (el Berguedà, bisbat de Solsona), sota la direcció de Montserrat Soler (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa.)

11.15 *Esglésies de Catalunya*

Dilluns 4

17.15 *Pueblo de Dios*

Dimecres 6

10.30 *Santa Missa*

Amb la participació de l'Escola Cantorum de Barcelona (Barcelonès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Joan M. Aragonès (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa.)

Dissabte 2

09.10 *Signes dels Temps*
 «Compres solidàries». Pistes per comprar els regals de Reis i contribuir a la solidaritat.
 —Presentació de productes de comerç just.
 —Comentari de llibres i entrevista a Salvador Alsius.
 Altres temes:
 —Nou disc compacte de l'Escolania de Montserrat. Entrevista al director de l'Escolania i al «bisbetó» d'aquest any.
 —Jesucrist i el cinema. Com s'ha presentat Jesucrist en els 100 anys d'història del cinema? Tertúlia amb Montserrat Claveras i Jordi Cabanas.
 —Mn. Ballarín (reflexió sobre l'evangeli).

(Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h, pel Canal TVC Internacional (Astra); i el diumenge, a les 2.00 h, pel Canal 33.

Divendres 1

20.30 *Creure avui*
 (Dirigit per Ramon Safont-Tria.)
Creure avui repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*
 Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.
Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 13.40 h.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13° Est - Traspoder 54 - Freqüència 11804 Mhz - Cod. MPEG

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida*. Resum de l'any des del punt de vista religiós. (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De diumenge a divendres, a les 15.00h *El espejo*. De dilluns a dijous, a les 15.30h *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.00h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h *Santoral*. Diumenges, a les 7.20h *Guia dominical*. 9.00h *Santa Misa*. 9.45h *Informativo diocesano*. 10.00h *Iglesia noticia*. 14.30h *Letra y música*. 22.00h *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO ESPAÑA CATALUNYA (FM 94.9) - Dissabtes i diumenges, de 7.00 a 8.30h, *Los jóvenes hablan de Dios*: programa religiós que inclou el Sant Rosari, l'Evangeli comentat, testimonis, entrevistes i actualitat.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb la Dra. Rosa M. Sitges i Tomàs, metgessa titular de Sallent des de fa 19 anys, que marxa per uns mesos a treballar a Yaoundé (Camerun), amb la fraternitat de Betània; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.10h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 19.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge al matí).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de música melòdica i lleugera.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *Notícies* i *El significat de l'Evangeli*. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h, **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h, **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h, **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h, **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.10h, **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h, **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h, **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) diumenge 10.00h, **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h, **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h, **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h, **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h, **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.05h, **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h, **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h, **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h, **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h, **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 10.30h, **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 18.30h, **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h, **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h, **Ràdio Sant Joan de Mollet**, **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h.

LA PAROLA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 8.55h, **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.45h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h, **R.Dos.84 Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h, **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM)

diumenge 11.00h, **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h, **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h, **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h, **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.30h, **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h, **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h, **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h, **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.00h, **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h, **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h, **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*. L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) dissabte 9.00h, **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) dissabte 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h, **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h, **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h, **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h, **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h, **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h, **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h, (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h, **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h, **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h, **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h, **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h, **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h, **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h, **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h, **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h i diumenge 13.00h, **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h, **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h, **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h, **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00 i les 22.00h, **Onda Rambla Tarragona** (91.0 FM) divendres 13.10h, **Onda Ceño Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire

Tel. 934 905 988 - Fax: 934 902 035

La claqueta

Una obra mestra de dibuixos

Directors: Simon Wells, Steve Hickner i Brenda Chapman

Intèrprets (veus): Val Kilmer, Ralph Fiennes, Jeff Goldblum, Sandra Bullock, Michelle Pfeiffer

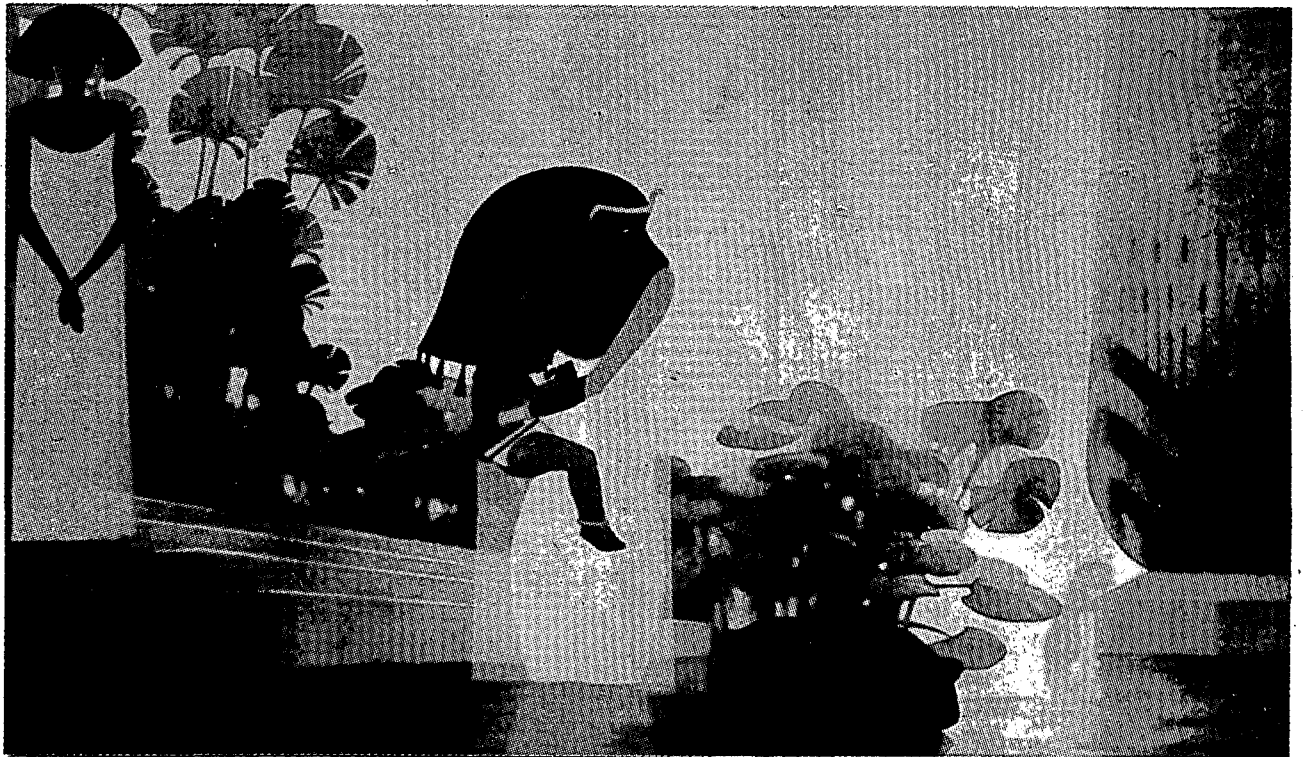
Guió: Kelly Asbury i Lorna Cook

Música: Hans Zimmer

Cançons: Stephen Schwartz

Títol original: *The prince of Egypt*

Nacionalitat: EUA, 1998

L'esposa del faraó troba el cistell on hi ha Moisès.

A la factoria Walt Disney li ha sortit una rival d'alt nivell: la companyia DreamWorks. Aquesta productora, que compta entre els seus fundadors amb el genial cineasta Steven Spielberg, fa poc va estrenar *Hormigaz*, unes formigues digitals que ja s'han fet molt populars, i ara ofereix una nova proposta cinematogràfica que té tots els elements per convertir-se en un èxit. Es tracta d'*El príncipe de Egipto*, que competirà a les pantalles amb *Mulan*, l'oferta de Disney per a aquestes festes.

El príncipe de Egipto és el primer llargmetratge de dibuixos animats ideat per DreamWorks. La companyia va néixer l'any 1994 i, a més de Spielberg, compta entre els seus creadors amb Jeffrey Katzenberg (provinent de Walt Disney) i David Geffen. Des de la creació de la productora va sorgir la idea de fer un film d'animació sobre Moisès i els deu manaments. Després de quatre anys de treball, aquesta idea ha donat el seu fruit, que es pot considerar excel·lent.

La pel·lícula està basada en l'Èxode narrat a l'Antic Testament i relata la lluita de Moisès per alliberar el poble jueu de l'esclavatge a què el tenen sotmès els

faraons egipcis. El film segueix com a pauta la Història Sagrada. En determinades seqüències és bastant fidel i en d'altres hi ha una adaptació. Al començament de la pel·lícula ja s'explica que no és un relat literal de la Bíblia i que hi ha escenes que no es corresponen amb el que es diu al Llibre Sagrat.

El príncipe de Egipto està inspirada en el film colossal de Cecil B. De Mille, *Els deu manaments*, que va protagonitzar el ja veterà actor Charlton Heston. La influència d'aquesta pel·lícula es nota sobretot en la grandiositat de les imatges que s'hi recullen. Les escenes en què apareixen les monumentals construccions faraòniques o la que mostra, al final, l'èxode dels jueus, són d'una riquesa visual sorprenent. Algunes de les seqüències que es poden destacar per la seva bellesa i genialitat, entre moltes altres, són quan Déu crida Moisès a la muntanya del Sinaí o quan el llibertador dels hebreus converteix en sang l'aigua del riu Nil.

Una altra de de les escenes que val la pena ressaltar i que gosaria dir que és la millor del film la trobem quan Moisès separa en dues parts el mar Roig. La imatge està tan ben aconseguida que no sembla que siguin dibuixos animats, sinó realitat. El moviment de l'aigua i l'ambient que es crea en aquest moment està molt ben captat i reproduït i és una mostra de les espectaculars tècniques d'animació utilitzades. *El príncipe de Egipto* no és un simple film animat, sinó que té una gran qualitat. Això es nota en el tractament de determinats detalls,

com ara l'expressivitat de la cara dels personatges, el color de la pell o les fuetades dels esclaus jueus marcades a l'esquena.

El producte cinematogràfic de la factoria de Spielberg té alguns elements de Walt Disney, com la incorporació de peces musicals. I és que els artífexs de la música abans havien treballat amb aquesta companyia. Les cançons són de Stephen Schwartz, autor de les lletres dels temes de *Pocahontas* i *El geperut de Notre-Dame*, i la música és de Hans Zimmer, que va guanyar un Oscar amb *El rey león*. La cançó principal, titulada «When you believe», la interpreten dues grans veus femenines: Whitney Houston i Mariah Carey.

Com en les darreres produccions animades que s'han presentat, a *El príncipe de Egipto* les veus dels personatges són d'estrelles del món del cinema. Val Kilmer és Moisès; Ralph Fiennes, Ramsès; Jeff Goldblum, Aaron, el germà de Moisès; Sandra Bullock, Míriam, la germana del llibertador del poble jueu; i Michelle Pfeiffer, Tziporah, la dona del protagonista. També hi participen Danny Glover, Patrick Stewart, Steve Martin i Martin Short.

El príncipe de Egipto és una superproducció que ha costat molts i molts diners, tot i que no se'n sap la quantitat exacta perquè els seus productors no l'han volgut donar a conèixer. Però han estat uns diners ben invertits perquè el resultat ha estat una pel·lícula que es pot considerar una joia del cinema d'animació i molt recomanable per anar-la a veure, tant per als adults com per als infants.

Sandra Termes

32è Pessebre Vivent de Sant Fost

Es representa des del Nadal de 1967

El Pessebre Vivent dels efectes especials de Catalunya

El Primer Pessebre Vivent del Vallès

DIES DE REPRESENTACIÓ

13, 20, 25, 26 i 27 de desembre 1998

1, 2, 3, 6 i 10 de gener 1999

A les 6 i a les 7 de la tarda

Obsequi de pa torrat, amb all i oli i vi del poble a tots els assistents abans de les representacions

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Des del carrer

«'Tibi dabo'
vol dir
'et donaré'»

Foto: Marta Puyol

Mn. Oriol Oliveras, salesià, és administrador i vicari del temple del Tibidabo i encarregat dels grups de l'Adoració Perpètua al Santíssim, dels equips de matrimonis, dels que hi van a fer convivències i de la revista Tibidabo. Aquest any els grups d'adoració nocturna que van començar a l'Església de Nostra Senyora de les Victòries de París han celebrat els 150 anys de la seva fundació.

Mn. Oliveras explica que el nom de «Tibidabo» el van donar els monjos jerònims que es van establir a Barcelona el 1393. «Tibidabo és la unió de dues paraules en llatí, "tibi dabo" que volen dir "et donaré", tretes del versicle 4.9 de l'evangeli de sant Mateu on surten les paraules de Satanàs a la tercera temptació de Crist al desert: "Et donaré tot això, si et prosternes i m'adores"».

—Per què van posar aquest nom en un indret prop de Barcelona?

—Els jerònims van imaginar que el diable podia haver temptat Jesús oferint-li des d'aquest cim tota la riquesa d'aquesta zona.

—L'adoració es fa per tornos?

—Sí, està dividida en dos tornos, el diürn i el nocturn. Si no hi hagués adoradors el Santíssim s'hauria de guardar. Però al Tibidabo dia i nit sempre hi ha algú sense interrupció fent l'adoració.

—Com s'organitzen?

—Hi ha 30 tornos fixos al mes formats pels que passen tota la nit que són de Barcelona i comarques.

—Passen tota la nit en vetlla?

—Només si es vol. Primer es fa una reunió de grup i una eucaristia. Després fan tornos per a l'adoració. Pels que ho volen hi ha dormitoris i dutxes.

Els tornos acaben a les sis del matí amb una pregària conjunta.

—I els tornos de dia?

—Es fan un dia al mes en una hora que tria la persona o el grup que s'ofereix. La comunitat salesiana supleix les hores que no hi ha ningú.

—Què volen aconseguir amb l'adoració?

—Al Tibidabo els sagraments, les convivències i l'adoració són molt importants. A partir d'aquí volem donar el sentit de temple expiatori al Tibidabo i volem aconseguir una reparació de les ofenses personals i socials que incideixen en la vida dels homes.

—Per què volen tenir el temple il·luminat a les nits?

—Perquè el temple és un signe religiós que tothom veu quan arriba a la ciutat. I es veu més quan és de nit si està il·luminat. A l'Edat Mitjana, el Portal

de l'Àngel era un referent religiós a l'entrada de la ciutat emmurallada. Actualment, hi ha el Sagrat Cor que representa el Senyor que vetlla pels homes amb els braços estesos.

—Com se subvenciona la il·luminació?

—Es fa gràcies als fidels. L'hora val 2.000 pessetes, però els fidels poden col·laborar-hi amb el que vulguin.

—Qui va impulsar la construcció del temple?

—L'any 1886 els 12 propietaris del cim, que l'havien comprat deu anys abans amb el compromís de reservar el cim del Tibidabo al culte cristià, van decidir donar-lo a sant Joan Bosco perquè s'aixequés un santuari al Sagrat Cor. Després de moltes vicissituds es va poder construir el temple.

Marta Puyol

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Agressió a l'Iraq

Esperava trobar a la premsa més ressò de les paraules de Joan Pau II, a la plaça de Sant Pere, del diumenge 20 de desembre. Només en dos diaris barcelonins n'he vist una recensió més aviat discreta. Les paraules papals de després de l'Angelus es referien al bombardeig de Bagdad. Haurien assolit més relleu si haguessin tractat algun tema d'ètica sexual?

El Papa expressava el seu «dolor profund, aguditzat pel clima nadalenc», a causa de dos fets: «el drama de la població iraquiana, davant el qual ningú no pot restar indiferent», i la «comprovació amarga que les esperances posades en la validesa i en la força del dret internacional i de les organitzacions cridades a garantir-ne l'aplicació molt sovint queden defraudades».

Aquesta al·lusió al dret internacional enllaça, per cert, amb la declaració oficial del Vaticà arran de l'inici de l'operació «guineu del desert»: «La Santa Seu desitja que aquesta agressió acabi com més aviat millor i sigui restablert l'ordre internacional.» La premsa europea ha qualificat aquesta nota d'«insòlitàment dura», en el marc de la diplomàcia vaticana.

No cal dir que la preocupació fonamental de Joan Pau II en tot aquest afer ha estat la pèrdua de vides humanes. En la presentació de diversos nous ambaixadors, que va tenir lloc la mateixa setmana, el Papa, canviant a última hora, ateses les circumstàncies, el text del discurs preparat, va dir: «Pertoca a la comunitat internacional d'assumir les seves responsabilitats per tal d'evitar que es produeixin víctimes innocents entre la població.» Dissortadament ja sabem, a hores d'ara, que les víctimes són un fet irreparable. I no ens val, perquè es tracta de persones, que el seu nombre hagi estat relativament poc elevat.

No és nova, d'altra banda, aquesta presa de posició de Joan Pau II. Ara fa vuit anys, ja va fer tot el possible per evitar la guerra del Golf, que ell qualificà aleshores d'«aventura sense retorn». Després s'oposà clarament, com en el cas de Cuba, al «bloqueig sense pietat», que recau sobre la gent del poble.

És evident que aquestes preses de posició del Papa no poden ser interpretades ni com una mostra de simpatia envers el règim dictatorial de Saddam Hussein ni com un acte d'hostilitat contra el poble americà. Del que es tracta és de salvar el bé de les persones per damunt de tot. Són significatives, en aquest sentit, les paraules del Papa, referides, alhora, a Hussein i a Clinton, ja el dia 11 de gener d'aquest any: «Em veig obligat a interpellar la consciència d'aquells qui, a l'Iraq o fora, fan passar les consideracions polítiques o estratègiques per davant del bé fonamental de les poblacions. Els demano que es mostrin capaços de compassió.»

Cal mirar lluny, com ho fa el Papa, i adonar-se d'un doble risc: el d'enfondre el ressentiment del món musulmà respecte dels països occidentals, i el d'ajudar Saddam Hussein a amagar la seva condició de dictador impresentable darrere la pretesa imatge de defensor del seu poble.

Joan Pau II té la il·lusió de peregrinar, l'any 2000, d'Ur de Caldea, la terra d'Abraham, en ple Iraq, a Jerusalem... I té el projecte, ja concretat, d'entrevistar-se amb Clinton a Saint-Louis, el proper 26 de gener, en tornant del seu viatge pastoral a Mèxic. Aconseguirà d'apropar tots dos pols?

Ara mateix

Mn. Oriol Oliveras és administrador i vicari del temple del Tibidabo

Déu te guard, 1999

Es diu que qui dia passa, any empeny. Podríem ampliar-ho, i dir que qui any passa, segle empeny. I passant dies i empenyent anys, hem arribat a l'últim any del segle, el 1999, que desitgem de tot cor que sigui un coronament digne de ser recordat.

Perquè el segle xx ha estat curull fins a vessar d'esdeveniments que han deixat una amarguesa difícil de superar. Les guerres que arreu han assotat la humanitat no són pas per ser oblidades, i la pau no ha estat pas gaire ben tractada, i en molts casos ha estat enfosquida per l'instint venjatiu del vencedor. És veritat que també l'alegria ha tingut els seus esclats que han amorosit les tensions. Però ens semblen pocs....

Per això a l'entrada del nou any, el darrer del segle, crec que hauríem de pensar molt en el passat, tot i deixant-lo enrere, per fer el ferm propòsit que el futur, l'immediat tercer mil·lenni, sigui el de la plenitud humana, el de les renúncies necessàries perquè la pau regni entre els germans.

Oriol Camps

Impromptu